

GRIS

**Prenumerera
på GRIS och @-GRIS!**
GRIS 12 nr/år, @GRIS 52 nr/år
190 kr inkl moms

Oberoende tidning för hela grisenäringen

Om svensk, nordisk och internationell grisproduktion

**Lukter från stallet
på väg till analys**

**Boxväggarna
registrerar grisens vikt**

**Slaktsvinsspalt
av halkfri plast**

agromek
2004

**Fermentering enkelt
med ny maskin**

**Dansk avelsledare
i Nordic Breeding**

**Water Drop tar bort
lukten i stallarna**

**79 % av gödseln
blir klart vatten**

**Optisk fiberwire
i torrutfodringar**

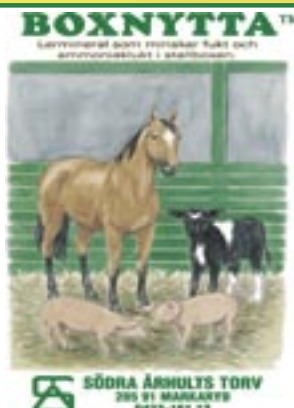
**Oregano gav krydda
i problembesättningar**

**Danish Crown utsatt
för hygienskandal**

- ✓ Ger sunda smågrisar.
- ✓ Innehåller järn, koppar, mangan och zink.
- ✓ Är mycket konkurrenskraftig.
- ✓ Finns hos välsorterade foderhandlare.

GRISTORW® är utvecklad av Steper Feed i Ängelholm

- Förbättrar boxhygien.
- Minskar fukt och lukt i grisboxen och ger därmed en sund och trivsam stall-/arbetsmiljö.
- Har visat sig minska förekomsten av 3-veckors- och avvänjningsdiarré.
- Är ett unikt smäkornigt absorberande lermineral som förädlats genom värme och utan kemiska tillsatser.
- Är av 100% naturligt ursprung. Ofarligt att förtära för grisen.
- Är mycket konkurrenskraftigt och finns i 20 kg säck hos välsorterade foderhandlare.
- Används även till övriga djurslag.

Slaktsvinsproducenter se hit!

God tillgång på smågrisar av hög kvalitet! Bra tillägg och villkor.

Låter det intressant?

För mer information
kontakta din inköpare på
telefon 0771-510 510!

SWEDISH MEATS

Utgödsling • Stålbyggnader • Hydraulcylindrar

www.lr-system.se

LR•System AB

260 70 Ljungbyhed
Tel 0435-44 07 60. Fax 0435-44 03 97

**Prenumerera på
GRIS!**

Faktura/erbjudande medföljer tidningen.

Gerni
CLEANING POWER

- din leverantör av
högtryckstvättar
och dammsugare

NYHET

Gerni 840A

Kallvattentvätt

- 840 A har automatiskt start/stopp via flowstyrning
- Anpassat till fasta installationer och kan användas av 2 stycken användare samtidigt

**Kampanjpris
8495.-**

Gerni 400 GTA

Är en smidig och användarvänlig kallvattentvätt. Hög prestanda och effektivitet. En professionell maskin till dom mest krävande uppgifterna. Prestanda:

- Turbotryck 235 bar
- Vattenmängd 930 liter/tim

Gerni 800-2 system

- Microprocessor styrning med automatisk alternering
- Arbetstryck upp till 205 bar
- Upp till två användare samtidigt
- Kemsystem kan påmonteras
- Vattenbristsensor
- Servicevänlig
- Vattenbox

NYHET

Pris exkl. moms och gäller till 29-02-04

Gerni SVERIGE www.gerni.com

För mer info: Tel. 0532 175 30

Senaste nytt på nätet!

*Avelspoolens nya hemsida
- fullmatad med nyttigheter!*

Avelspoolen har funnits på Internet länge. Men nu lanserar vi vår helt nya sajt som är uppbyggd för att vara extra lättnavigerad, fullmatad med information som du som gris- eller nötköttsproducent har nytta av i din dagliga gärning. Här finns aktuella leveranstider, kalkyler, hela vårt postordersortiment, information om aktuella kurser, en nöthandelsplats där du kan köpa och sälja livdjur och mycket, mycket mer. Surfa in till www.avelspoolen.se och bekanta dig med innehållet!

www.avelspoolen.se

◆ Svenska Avelspoolen AB, Vasag 29, 541 31 Skövde. ◆
Tel 0500-48 30 65, fax 0500-48 33 70.

Grispriset i EU har fallit mer än prognoserna

Kommissionen konstaterade vid senaste sammanträdet med förvaltningskommittén 15 december att marknadssituationen försämrats senaste månaden till en grad som inte kunnat förutses i prognoserna. EUs genomsnittliga pris är 113 till 114 euro/100 kg och för vissa medlemsstater under 100 euro/100 kg.

Belgien: Slaktsvinspriserna fortsätter sjunka. Vecka 49 låg priset på 1,09 euro/kg vilket var 10 % lägre än v 46. Priset på smågrisar 20 kg ligger på 19,25 euro, vilket är 13,5 % lägre än samma period 2002. Danmark: Försämrade marknadssituation som orsakas av ökad slakt i EU, beroende på sommarens varma temperaturer, minskad export från EU till tredje land och en lägre efterfrågan på griskött inom EU. Japanhandeln är trög och produktionen av griskött ökar i Japan. Under 2004 väntas ökad efterfrågan på griskött i Östeuropa, beroende på väntad minskad produktion i dessa länder.

Tyskland: Marknaden pressad och producentpriserna har sjunkit. Slaktsvinspriset 15 december 1,08 euro/kg jämfört med 1,27 euro/kg v 46. Stigande foderkostnader. Tillgången på griskött väntas öka. Grekland: Marknadssituationen sämre i december än i november. Slaktsvinspriset 1,49 euro/kg. Spanien: Marknaden har försämrats de senaste två veckorna. Slaktsvinspris 1,17 euro/kg. Genomsnittliga slaktsvinspriset i Spanien 2003 ligger ca 5 % lägre än under 2002. Sedan v 36 är priset lägre än EUs genomsnitt. Exporten går dåligt och foderkostnaderna har stigit med 7 %. Som helhet är marknadssituationen osäker.

Frankrike: Oroande svag marknad och slaktsvinspris på 1,05 euro/100 kg, vilket är 12 % lägre än v 46. Konsumtionen av färskt griskött har sjunkit med 6 % och foderkostnaderna har ökat markant. Irland: God efterfrågan beroende på en minskad grisproduktion, god marknadssituation. Italien: Spänd marknad och sänkt slaktsvinspris på 152 euro/100 kg, vilket är lågt. Produktionskostnaderna är extremt höga och konsumtionen har sjunkit. Exporten är mycket trög beroende på försvagade dollarn.

Nederländerna: Slaktsvinspriset har sjunkit med 13 %, från 110 euro/100 kg till 96 euro/100 kg sedan 15 november. Foderkostnaderna har stigit. De stora matkedjorna för prisrigg på bl a griskött, vilket påtagligt sänkt butikspriserna. Österrike: Oroande marknadssituation med fallande priser. Julen har inte resulterat i uppsving och priset på slaktsvin är 1,02 euro/kg, 14 % lägre än i november. Foderpriserna är stort problem. Portugal: Foderpriserna har negativ inverkan på grisköttssektorn.

Finland: Grisköttproduktionen har stigit med 6 % och konsumtionen med 3 % under de första 10 månaderna 2003, jämfört med samma period 2002. Exporten har ökat och priserna har stigit gradvis, men faller troligen inom kort. Sverige: Marknaden för griskött präglas av starkt prispressande importtryck. Efterfrågan på griskött inför julen är mycket stark. Storbritannien: Priserna på slaktsvin har sjunkit 2 % sedan mitten av november, men priserna är 14 % högre än under 2002. Foderpriserna har stigit.

Slovenien: Priserna på slaktkroppar sjönk till 136 euro/100 kg vecka 49 vilket är 7 % lägre än mitten av november. Tjeckien: Priset har gått ner till 95 euro/100 kg och att ytterligare prisnedgång inte kan uteslutas. Foderkostnaderna har ökat. Litauen: Priserna på 133 euro/100 kg, vilket var 12 % lägre än för en månad sedan. Landet har överskott på griskött. Slovakien: Priserna på slaktkroppar har gått ned 8 % sedan vecka 46 och priserna väntas inte återhämta sig innan nyår. Ungern: Producentpriserna ned 10 % senaste 5 veckorna. Lettland: Stabila grisköttpriser. Källa: Jordbruksverket. /LG

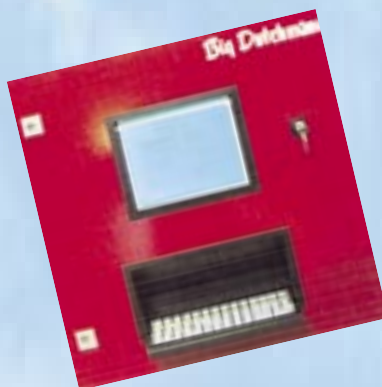
Klassning med Autofom godkänd i Storbritannien

I oktober godkände EU Autofom som klassificeringsmetod i Storbritannien och man försöker få ytterligare tre klassificeringsmetoder godkända. Kommissionen har överlämnat arbetsdokument rörande klassificeringsmetoder i Storbritannien till övriga medlemsstater och uppmanat medlemsstaterna att delge detta till experter på hemmaplan för eventuella åsikter. Källa: Jordbruksverket.

Kommentar: Autofom klassningsutrustning finns för testkörning vid Swedish Meats slakterier i Skara och Kristianstad. Men metoden är fortfarande, så vitt vi vet, ännu inte godkänd i Sverige. /LG

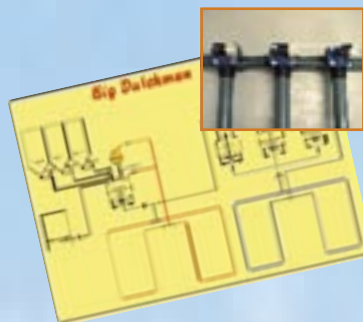
Blötutfodring har många fördelar...

Här är tre:

MC99NT

Den senaste tekniken för styrning, övervakning och registrering i utfodrings- och blandningsanläggningar.

Med eller utan restmängd?

Big Dutchmans blötutfodringar levereras antingen som rundpumpande, eller restmängdsfria med friskvattensköljning.

Service

Du har nu nära till service, från hela fem servicecenter runt om i landet.

Alltid snabb service!

...du får dem alla från:

Big Dutchman

NOJ Serviceverkstad AB

465 96 NOSSEBRO

Tel 0512 - 542 90 Fax 0512 - 541 40

Klippan 0435-181 90

info@noj.se

Innehåll

- 3 Grispriset i EU har fallit mer än prognoserna
- 3 Klassning med Autofom godkänd i Storbritannien
- 6 Oregano har gett krydda åt problembesättningar
- 8 Naturpreparat håller MMA, förstoppning och diarréer borta
- 8 Paraffinolja effektivt mot förstoppning
- 10 Blev av med smågrisarnas svårmedicinerade diarréer
- 10 Lönar sig Orego-Stim till slaktsvin?
- 10 Ny forskningsinstitution för livsmedelssäkerhet
- 11 Egna slaktsvinskalkyler via webben kan jämföras med andra uppfödare
- 11 Utställning i Kroatien
- 12 Nya djurskyddsmyndigheten skrämda djuruppfödare med skatteliknande avgift
- 12 Enterococcus faecium EU-godkänt till suggor
- 12 Nya hygienbestämmelser för svenska djurbesättningar för att förebygga zoonoser
- 12 Ledarskapsexpert Peter Hagström ny vd i LRF Konsult
- 12 Gödselalger nytt begrepp i danska medier
- 13 14,43 grisar per kommuninnevånare och 5 milj dkr i kommunalskatt
- 13 Handeln, jordbruksministern och myndigheterna måste informeras igen
- 14 Slakteristädningen ännu ett hårt slag, ja till nya stallet – efter luftrening
- 14 Mer svinpest i Spanien
- 14 Små ändringar i ny norsk konsessionslag
- 15 Se upp med tapiokamjölet
- 15 Ny lag om ny stallteknik
- 15 Ertappades med 27 000 för många grisar
- 15 Billigare energi enklare till danska företag
- 15 Danska grisuppfödareföreningen sålde gristidning
- 15 Gödseln bakteriefri redan 5 – 10 dagar efter gödselspridning
- 16 Studs-projektet ger ökad beredskap i händelse av utbrott av epizootier
- 16 Danska stalltvättare går samman för att utveckla bättre tvätteknik
- 16 EU ifatt KRAV-reglerna för inköpta produktionsdjur
- 17 Dansk avelsledare i finsk-svenska avelssamarbetet Nordic Breeding
- 17 EUs kvot för grisköttexport till Ryssland 227 000 ton
- 18 Stallukter kan sparas och analyseras hela sex veckor efter insamlingen
- 18 Reglerna för Agromek-nyheterna
- 19 Gris populärare än lamm i Australien
- 20 Ny dansk plastspalt för slaktsvin har slityta av ingjutet stenmaterial
- 20 Strejk gjorde Ikadanfabriker kraftigt automatiserade
- 21 76 Agromeknyheter för grisproduktionen
- 21 Fokus på miljö och gödsel hos Landsudvalget for Svin
- 22 70 – 80 proc av stallukten tas bort för 5 kr per slaktsvin med Water Drop
- 22 Suggtråg pressat i ett stycke
- 22 Ny forskningsinstitution i Danmark
- 23 Väggar i grisboxarna registrerar grisarnas vikt
- 23 50-liters fermenterare för mjölksyrabakterier i blötutfodringarna
- 24 Rätt utfodring efter ålder och vikt, rätt slaktvikt och köttprocent
- 24 FunkiNet Controller övervakar alla stallarna, även på avstånd
- 24 Stalosan kan strös med maskin
- 24 Rullgardin till öppna lösdrifter
- 24 Tillskottsoder som förbättrar reproduktionen
- 25 Mineraler och vitaminer doseras med noggrannhet ner till 1 gram
- 25 Betongelement till grisningsbox med gummiinläggning och värme
- 25 Strö som förbättrar miljön i stallarna
- 25 Suggtråg utan monteringsbultar eller gjutning
- 25 Blötutfodring utan returrör
- 26 Lättare att undvika kostnader för fornminnen vid byggnation
- 26 Plastpåse till utspädning och förvaring av sperma
- 26 Bioetanol genom jäsning
- 26 79 % av gödseln utskiljs som klart vatten
- 26 Binder lukt och ammoniak
- 27 Robust knivsystem på ny självsugande Landia-pump
- 27 Optisk fiberwire i torrutfodringar, ny blötutfodring från Fancorn
- 27 Årets Agromek-utställning 20 - 24 januari är 30-årsjubileum
- 27 Jyden Bur visar nytt sinsuggbås
- 28 Gödselramp kan stängas i sektioner
- 28 Omrörare för bönor i samverkan
- 28 Separation av för surad stallgödsel
- 29 Foderantibiotika ersätts med ny produkt från Finska Foder
- 31 Ny piggforanalys – med KUB
- 31 Danish Crown anklagas för dålig rengöring och hygien i slakterier
- 31 ICA skärper kontrollen på kött från Danish Crown

GRIS

Oberoende tidning för hela grisnäringen

agrar

ISSN 1402-8085

Nr 12 2003

Redaktion

postadress

Berga, Stenåsen 311
692 93 Kumla

telefon

019-57 60 90, 57 60 91

telefax

019-58 00 50

E-mail

gris@agrar.se

redaktör

ansvarig utgivare

Lars-Gunnar Lannhard

tel 019-57 60 90, 070-663 60 90

lg.lannhard@agrar.se

biträdande redaktör

Nils Andersson

tel 0151-103 15, 070-642 86 56

fax 0151-134 46

nils@agrar.se

bostadsadress

Västergårdsgatan 21, 643 32 Vingåker

grafisk produktion, trycksaker

Berndt Eliasson

tel 073-035 54 03

ble@tyfonmail.se

annonser

Lars-Gunnar Lannhard

019-57 60 90, 070-663 60 90

gris@agrar.se

prenumeration, kassa

Siv Lannhard

019-57 60 91, 070-607 68 90

gris@agrar.se

tryck

RB Grafiska AB

Örebro

GRIS utkommer med 12 nummer per år.

@-GRIS utkommer med minst 52 nr per

år, dvs varje vecka när grispriserna är

satta, samt i övrigt när något betydelse-

fullt för grisproduktionen inträffar.

Prenumerationspriset är 190 kr inkl moms

10,75 kr år 2004. Enklast prenumererar du

genom att sätta in 190 kr på vårt bankgiro

eller postgiro.

Bankgiro 440-0123 Postgiro 69 22 21 - 5

Var rädd om dig & dina anställda!

Tvättning av svinstallar har hittills varit ett tungt och smutsigt arbete. Idag finns CleverCleaner, en automatisk tvättrobot som utför grovjobbet vid stalltvättning.

Ring oss gärna på 018-39 82 30 så berättar vi hur mycket du dessutom kan spara i tid och pengar med CleverCleaner.

agromek
2004

Besök
oss i Altos
monter
F-5218!

Clever Cleaner

RamstaRobotics

Fyrisvallsg. 24, 752 28 Uppsala • Tel 018-39 82 30 • Fax 018-60 42 82
www.ramstarobotics.se • info@ramstarobotics.se

Ventilationslösning för ditt stall

**SKOV A/S är specialister
på ventilation.
Vi hjälper dig att hitta rätt.**

agromek
2004

För mer information tag kontakt med:

Ingemar Fransson · Hjo
Tlf./fax: 0503-14243 · Mobiltlf.: 070-2254286
E-mail: ifr@skov.dk · www.skov.dk

Prisvärd GÖDSEL & FODER

Gödsel:

N-Urea 34-0-0

- Innehåller 34% kväve
- Har ett attraktivt lågt pris
- Lättupplösigt i stallgödsel
- Levereras i partier á 30 ton

P-S 7-6

- Innehåller 6,8% upplösigt fosfor
- Innehåller 5,9% upplösigt svavel
- Mycket attraktivt pris

Mjölkpulver till smågrisar:

M-17/20

- Innehåller 17% mjölkprotein
- Innehåller 20% vegetabilisk fett
- Lämpligt för hemmablandare
- Bra som både torr- och våtfoder

Kontakta oss för mer information och beställning

Modern By-Products

Tel 08 23 15 45, fax +45 45 82 71 88
bjorn@modernbyproducts.com

Oregano har gett krydda åt problembesättningar

*Orego-Stim utvinns ur växten *Oreganum vulgare ssp Hirtum*. Från löv och blommor från denna växt utvinns eterisk olja via ångdestillation. Den verksamma substansen i Orego-Stim är *Oreganum aetheroleum*.*

Orego-Stim

Orego-Stim är ett naturmedel som är beigefärgat. Effekter mot bakterier såsom *E. coli*, *Staphylococcus*, *clostridier* och *salmonella* har påvisats i den praktiska produktionen.

Oregano olja

Oregano-Stim finns i två former. Ett pulver som blandas in i fodret med 250 - 500 gram per ton och ett flytande, i enliters flaskor, som kan blandas i vatten via en medikator. En liter blandas med 4 000 liter vatten eller med 0,00025 procent. Detta flytande medel kan också, uppblandat med vatten, ges oralt till grisar som har diarré.

Orego-Stim har en kraftig doft av den eteriska oljan. Den verksamma eteriska oljan i Orego-Stim är *Oreganum aetheroleum* som ingår med 5 procent. I dessa 5 procent är det Carvacrol och Tymol som är mest verksamma och utgör ca 85 procent. Dessa eteriska oljor bryter ner proteinet som håller ihop

cellväggarna hos vissa bakterier. Det innebär obalans hos bakterien och den dör.

Oregano används också som krydda, bl a till pizzor. Grisar gillar både doft och smak av oregano och det har registrerats en ökad aptit och tillväxt hos grisarna vid inblandning i fodret.

Enligt Ecopharm of Sweden har effekten blivit större i problembesättningar om suggorna tilldelats Orego-Stim en månad före grisningen.

Orego-Stim är registrerat hos Jordbruksverket och blandas f n in i smågrisfodret hos foderfabriker anslutna till Spannexgruppen.

foder

Användning av Orego-Stim lyckosamt vid Hovs gård

Kjell-Morten Dahlgren började använda Orego-Stim i grisbesättningen hos Jens Nordqvist, Hovs gård, Nyland, för över tre år sedan. Då fanns stora problem med mag-tarmproblem hos smågrisarna veckorna före och efter avvänjningen. Dödligheten var tidvis hög. Men efter några månaders användning av Orego-Stim i både foder och som oral tilldelning kom vändningen.

Orego-Stim

Besättningen bestod då av ca 500 sugor och det producerades ca 11 000 slaktgrisar per år.

Vändning efter två månader

Innan användningen av Orego-Stim i fodret var det stora problem med hälsoläget hos smågrisarna. Det blandades i mycket antibiotika i fodret. Det användes mycket mediciner för akut behandling av bl a diarréer. Enligt Kjell Morten företogs miljöförbättrande åtgärder utan synbarligt resultat.

Orego-Stim blandades in i smågrisfodret. Först hände ingenting, men efter ca två månaders användning kom vändningen. De eteriska oljorna i preparatet har vunnit över bakterierna. Den karakteristiska gul/grå 3-veckorsavföringen är borta. Andra positiva effekter av användningen av Orego-Stim är ökad aptit och därmed bättre tillväxt.

Både avvänjningsvikten och säljvikten på smågrisarna ökade. Avvänjningsvikten har ökat från ca 8,5 kg när Orego-Stim introducerades till 9,9 kg år 2003. Tillväxten un-

der smågrisstadiet har ökat med ca 60 gram per dag.

Vikterna vid avvänjningen 2003 är 9,9 kg, 5 veckors diperiod, och vikten vid försäljningen/överflyttningen är 30,4 kg. Tiden i tillväxtstallet är 54 dagar.

Även till suggorna

Även suggorna har fått Orego-Stim inblandat i sitt foder. Detta har också hjälpt till att förbättra miljön för de diande smågrisarna. Antalet bakterier i suggornas gödsel har minskat. Det är inte alltid som gödseln hamnar på spaltgolvet. Späd/smågrisarna bökar i gödseln oavsett var den ligger, men finns den på det fasta golvet kan bakterierna lättare spridas i boxarna. När suggödseln innehåller mindre med aktiva bakterier får

Jens Nordqvist t v och Kjell Morten Dahlgren.

de bokande grisarna kontakt med mindre mängd av dessa.

Betalar sig med råge

Kostnaderna för Orego-Stim betalas med råge av de klart förbättrade produktionsresultaten. Dödligheten har minskat och aptit och tillväxt ökat, vilket är en psykologisk fördel. Då är det roligare att jobba med djuren.

Nils Andersson

Staldren
- bättre hygien i stallet

agromek
2004

monter L-9012

Foder & Spannmål
I HELSINGBORG-ÅHUS AB

Heimdalsgatan 39, 261 62 GLUMSLÖV
Tel 0418-701 30

**LANTBRUKS-
BYGGNADER**

djurstallar fodersilor
inredningar betongspalt
ventilation utgödslingar
utfodringar gödselbehållare

Stallbyggen AB
Löparevägen 2, 294 39 Sölvesborg
Tel 0456-104 01, 148 01

 Sydkött
Ruuthsbo - Ystad

**Marknadstillägg?
Efterlikvid?
Hos oss får du
tilläggsbetalning
direkt på din av-
räkning
varje vecka
- året runt!**

- Merbetalning för svensk kvalitet
- Korta transporter
- Human djurhantering
- Effektiv försäljning
- Lönsamt, stabilt, slakteriföretag

**Välkommen att kontakta oss
för mer information!**

Rolf Olsson 0411-665 53
eller 0411-100 71 (bost)
eller mobil 0708-100 726

**- ett litet men erkänt
effektivt slakteri -**

SLP

Box 844
251 08 Helsingborg
Tel 042-17 54 00
Telefax 042-17 54 43

Vi ses på Agromek, hall L

A-HYTTE

Hyddor och alla tillbehör för
Frilandsgrisar

A-HYTTE D-243 40 Eckernförde
☎ 0510-520 54 (0049 4351 812 -99, Fax -90)
www.a-hyppen.dk

**Välkommen som
slaktsvinsleverantör!**

 Ring Per-Åke eller Peter Larsson för mer info!

AB Dalsjöfors Slakteri
516 90 Dalsjöfors Tel 033-222 333 Fax 033-222 334
www.dalsjoforsslakteri.se

Pumpar • Omrörare • Matarslangsystem

Information finner du på
ASTIMAC www.astimac.se
Tel 08-580 100 70 • Fax 08-580 251 07 • info@astimac.se

Beställ
"BOLE-Katalogen"
GRATIS!

 www.bole.nu

BOLE-Produkter AB
Håstaångsvägen 1
824 40 HUDIKSVALL
0650-54 24 70

Träffa oss i
monter K-8110
hos
Hans Höjer
FarmTech A/S

agromek
2004

En frisk fläkt från Dalby
Passa på!
**Vi har stor lagerrensning i
januari!**

Kontakta din återförsäljare!

Återförsäljare i hela landet

 STALLSYSTEM

Tel 046-20 15 60
Fax 046-20 22 05
www.stallsystem.se

Naturpreparat för suggor och smågrisar håller MMA, förstoppning, diarréer borta

Besättningen på Hjulsta Säteri, söder om Enköping, har nu fått Orego-Stim inblandat i foder under mer än tre år. Dessutom flytande Orego-Stim för behandling av akuta diarréer. Besättningens hälsostatus var bra före användningen, men den har blivit ännu bättre, berättar Alf Insulander och förman Björn Holm.

Orego-Stim

På Hjulsta och Wappa finns en integrerad besättning med 350 suggor. Resultatet i smågrisproduktionen ligger runt 23 årsgrisar per sugga, berättar Alf och Björn. Anläggningen på Hjulsta byggdes i början på 1970-talet. Med dåtidens syn på avdelningarna är det i dag olika många grisplatser i de olika avdelningarna och då särskilt till slaktgrisarna. Därför kan det ibland hända att några smågrisar måste säljas när antalet grisar i gruppen är större än antalet platser. Efter en modernisering av anläggningen i början på 90-talet sker all produktion efter principen allt in – allt ut.

Bra hälsoläge

Dagarna innan grisningen får alla suggorna paraffinolja för att förhindra eller motverka förstoppning. Därefter ges kol och potatismjöl i ca 14 dagar efter grisningen. Under den fortsatta diperioden ges torv, som suger upp vätska och håller torrt i boxarna.

-Under diperioden får smågrisarna Torvo-

Alf Insulander.

Björn Holm.

fin. Avväjningsvikten ligger idag mellan 9 och 10 kg. Avväjning sker strax innan grisarna är 5 veckor gamla. Då får grisarna gå kvar i födelseboxen en vecka och därefter flyttas de till någon av tillväxtavdelningarna. I samband med överflyttningen könsorterar grisarna. Under uppfödningen av smågrisarna får de ett foder med inblandning av Orego-Stim. Det finns i både smågris- och tillväxtfodret. Vid överflyttning av smågrisarna till någon av slaktgrisavdelningarna väger de enligt uppgift ca 30 kg.

För behandling av akut sjuka grisar finns på Hjulsta flytande Orego-Stim, som ges oralt utblandat i vatten. Men hälsotillstån-

det bland smågrisarna är så bra att det under det senaste året endast använts 1 deciliter från denna flaska. För att veta när innehållet började användas finns datumet påskrivet flaskan och det var ett år sedan.

Förman Björn Holm berättar också att det är obefintligt med diarréer under uppfödning. Men det luktar pizzeria i stallarna, säger han.

Nils Andersson

Även norska besättningar har haft positiva resultat

En del grisproducenter i Norge, runt Trondheim, har också blivit snabbt hjälpta av Orego-Stim vid problem i besättningarna med diarré på smågrisarna. Detta finns att läsa i den norska tidningen Svin.

Norge

Flera av de producenter som har fått akuta problem med diarréer på grisarna har börjat använda Orego-Stim. Det har varit akut tunntarmsinflammation orsakat av E coli 139 som bildat toxiner. Därmed har grisarna snabbt dött och oftast de största, enligt tidningen.

Cementblandare

Preparatet har blandats in i fodret med hjälp av en cementblandare. Förbättringen

har kommit snabbt. Enligt tidningen har resultatet synts samma dag eller dagen därefter som preparatet blandades in. Det flytande preparatet har tilldelats via vattnet eller direkt i munnen.

De norska producenterna prövar även ge suggorna oregano. En besättningsägare har provat det på slaktgrisar och de grisarna växte så snabbt att de gick till slakt en vecka snabbare än tidigare omgångar. Enligt producenten hade denne aldrig haft så fina grisar i någon omgång tidigare. De tror också att slaktgrisarna betalar preparatet.

Veterinärer har föreslagit miljöförbättrande åtgärder när problemen var som störst. Många av åtgärderna utfördes, men utan synbart resultat.

Zinkoxid provades också. Problemen avtog, men det upplevdes att grisarna slutade växa.

Så i Norge har Orego-Stim haft en lysande framgång.

Paraffinolja effektivt mot förstoppning

Enligt Alf Insulander är det betydande skillnader i frekvensen förstoppning och MMA om paraffinolja används eller inte används. Innan användningen förekom förstoppning ofta. Paraffinolja har, enligt Alf, ungefär samma verkan på magtarmen hos suggan som glaubersalt. Tilldelningen är 1,5 - 2 dl/sugga/dag.

-Det räcker med 5 liter till en grisningsomgång med 32 suggor i gruppen, säger Alf. Tilldelningen börjar när suggorna kommer in i grisningsstallet dagen eller dagarna före grisning. Preparatet ges manuellt ovanpå fodret en gång per dag. Det behöver inte vara en extra arbetsinsats eftersom det samtidigt är en tillsyn av suggorna. Kostnaden är ca 32 kr/liter.

KVM Traktorelverk med lågvarvig 1500 varvs generator

16 kva och 30 kva

Klarar att starta dubbelt så stor elmotor som högvarvigt! Kompletterat med trepunktsfäste, 16 amp, 1-fasuttag, 32 amp, 3-fasuttag. Voltmätare, amperemätare, hertzmätare, timräknare, jordfelsbrytare, automatsäkringar, över-underspänningsskydd.

16 kva **NU: 16 800:-** 30kva **NU: 19 800:-**

**Kvånum
Järn**

Storgatan 10
535 30 Kvånum
Fax 0512-931 33
kvanumsjarn.se kvanumsjarn@telia.com

Ring **0512-930 55** och beställ eller begär mer info! Moms tillkommer. Fraktfritt över 2 000:-. 1 års garanti.

Green Power

DET SÄKRA VALET

GREEN-POWER har det bredaste sortimentet av Elkraftverk fr. 4-800 kVA (3,2-640 kW). I Green Powers lista finns Portabla - Trakordrivna - Mobila - Stationära - styrsystem & kraftomkopplare.

ENERGI TEKNIK
EUROPA AB

Tel: 0431-222 90 Fax: 0431-222 70

JYDEN

Kontakta
oss för
info!

Inredning för nöt och gris www.jydenbur.dk

Kjell Hansson 0511-127 72 Anders Wahlström 033-22 85 20
Lennart Grehn 0504-155 93

GROBA
FODERAUTOMATER

- FODERAUTOMATER MED NY UTMATNING fr. 600:-
- DUBBELAUTOMAT 2 000:-
- ARATOS RÖRDELAR
- FUNDA BLOCK
- NYTT FUNDABLOCK av lättklinker färdig putsyta
- FAMILJEBOXAR
- VÅGAR
- IDE-RITNINGAR, familjebox
- IDE-RITNINGAR djupströsystem

TEL 0410-270 02. FAX 0410-270 42. ÄVEN KVÄLL.

Egebjerg

- TURBOMAT 2 100:-
- TORRAUTOMAT
- DRICK-O-MAT-VATTENKOPP slaktsvin 275:- smågris 225:-
- TORRUTFODRING
- STALLINREDNING rostfritt med plastplank
- KOMBIBOX födsel till slakt
- STRAW-FLOW BOX
- ANDNINGSMASK AIR-ACE 330:-

KVALITETS- UTGÖDSLINGAR

Sedan 1959

För alla
djur!

Vänd er med förtroende till
AB HARRY JOHANSSONS UTGÖDSLINGAR

310 40 HARPLINGE. Tel 035-550 33, 551 34, bost Rolf 035-524 07. Fax 035-550 83

- Elektrisk utgödsling med nylonlina
- Hydraulisk tryckutgödsling
- Helhydraulisk linutgödsling

Ventiler och tillbehör för vatten till svin

- * Serie standard - bit- och trågventiler
- * Serie super - för extra mycket vatten
- * Serie ställbara - för olika vattentryck
- * Bitknappsventiler - minimalt spill, hygienisk
- * Drickskålar - Drink-O-Mat

Kolla vårt stora urval och våra priser!

jalmarson

STINGY
jalmarson

Skjulstagatan 10, 632 29 Eskilstuna
Tel 016-12 04 15 Fax 016-12 04 18

SOJALL FODERSYRA

- ✓ Förebygger avvänjningsdiaréer
- ✓ Ökar tillväxten
- ✓ Ersätter vassel
- ✓ Är en ren naturprodukt

Innehåll:

Vinäger, surkålsaft, pepparrotsaft

Ladugårdsinrede i Jung AB

535 92 Kvånum

Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19

Gödselbrunnen fungerar bättre om du skär halmen!

Tryckskär din halm, då stannar mögelsporerna kvar på ströet och du slipper andas in dem.

Brandsäkerheten får du på köpet!

Planera Din
ströhantering nu!

Skogaby Stallmiljö

Tel 0430-600 00 Fabriken 601 39 Fax 602 39

SPRUTOR

Den mest använda batteridrivna ryggsprutan. Uppladdningsbart 12 volts batteri, justerbart tryck upp till 4,2 bar, 18 liters tank, vikt endast 5 kg.

TRÄDGÅRDSTEKNIK

Varalöv, 262 96 ÄNGELHOLM

Tel: 0431-222 90 Fax: 0431-222 70

Blev av med smågrisarnas svårmedicinerade diarréer

Thomas Lundgren, Nyåkra, söder om Borås i sydöstra Skåne, hade för några år sedan stora problem med bl a avvänjningsdiarréer på smågrisarna. Efter att ha prövat många olika mediciner med klen resultat rekommenderade deras djurhälsoveterinär dem att pröva Oregano preparatet Orego-Stim. Med det preparatet kom vändningen.

oregano

Besättningen som Thomas har är liten, strax över 30 suggor. Denna sköts av Tomas far, Henry. Men trots att besättning är liten kan problemen vara stora. Och det var de. Grisningsboxarna är inrymda i ena änden av ladugården, byggd 1968. Mjölkkor finns i andra delen. Grisningarna sker kontinuerligt. Det är tyvärr svårt med tvätt av boxar i en kontinuerlig produktion. Sinsuggorna finns i lösdrift med djupströ. Både lösdriftsstallet och ett tillväxtstall är byggda på 1990-talet.

Resistens försämrade

Det största problemet var kolidiarréerna. De har ju även en förmåga att bli resistenta mot medicinerna. Troligen skedde detta också eftersom ingen medicin verkade el-

Thomas Lundgren.

Henry Lundgren.

ler verkade tillfredsställande under alldeles för kort tid. Men det fanns även andra bakterier med i sjukdomsbilden.

Därför tyckte djurhälsoveterinär Erik Nörregård, att Nyåkra borde prova andra preparat än mediciner och föreslog oreganopreparatet Orego-Stim. Detta var för cirka tre år sedan. Kontakt togs med Ecopharm och preparatet köptes hem och blandades in i fodret med den högre dosen 1 000 gram per ton foder. Denna dosering användes ca 1,5 år. Doseringen sänktes därefter och nu blandas oregano preparatet i enligt rekommendation, 250 gram per ton.

Under tiden användes och används fortfarande även den flytande varianten. Denna flytande variant doseras via en medikator och vid diarréfall direkt i munnen på grisen.

Enligt Henry, som sköter grisarna, tilldelas foder den första tiden efter fräntagningen ofta och i små mängder per dygn.

-Grisarna tycker om smaken av oreganopreparatet och kommer snabbt till fodertråget när de hör att utfodringen är på gång, säger Henry. Tillväxten är därmed också bra.

-För att hålla nere smittrycket och ha friska suggor ges oreganopreparatet i suggfodret kontinuerligt.

-Med oreganopreparatet har det blivit mycket mindre problem i besättningen, avslutar Henry Lundgren.

Nils Andersson

Lönar sig Orego-Stim till slaktsvin?

Den besättning i Norge som använde Orego-Stim även till slaktgrisarna, menade att grisarna betalade för detta. Om vi antar att grisarna ska växa 85 kg och de behöver 32 Mcal/kg tillväxt, blir detta 2720 Mcal eller 223 kg foder per gris under uppfödningen. Merkostnaden för oreganotillsättningen vid den lägre inblandningen, 250 gram per ton, blir 100 kr per ton eller 10 öre per kg. Den totala merkostnaden per gris blir 22,30 kr (223 x 0,10). Kostar fodret 1,50 kr/kg måste 22,30/1,5 = 15 kg foder sparas. Åter varje gris enligt SLU-normen 2,8 kg foder per dag, 15/2,8 = 5 dagar kortare uppfödningstid. Då betalar grisarna den ökade kostnaden. Kan grisarna hålla sig friska är det en bonus.

Tar det 100 dagar för att få igenom en omgång i en avdelning att växa 85 kg blir den dagliga viktökningen 850 gram. Reduceras tiden 5 dagar, till 95, blir den dagliga tillväxten 895 gram och minskas tiden ytterligare 5 dagar, till 90, blir tillväxten 944 gram per dag.

Ny forskningsinstitution för livsmedelssäkerhet

Den 1 januari slogs Danmarks Veterinärinstitution (DVI) och Institutet för Fødevarer sikkerhed og Ernæring (IFSE) ihop till Danmarks Fødevare- og Veterinærforskning, DFVF.

forskning

IFSE har hittills varit en del av Fødevaredirektoratet, men läggs nu ihop med DVI för att samla all forskning "från jord till bord" i en institution.

Danmarks Fødevare- og Veterinærforskning (DFVF) blir en ny sektorforskningsinstitution under Fødevareministeriet.

DFVFs mission blir:

* att bidra till sunda och säkra matvaror

* att bidra till goda och sunda kostvanor och förebyggande av kostrelaterade sjukdomar hos människorna

* att bidra till förebyggande och bekämpning av smittsamma husdjursjukdomar och till goda produktionsförhållande, som säkrar husdjurens sundhet och välfärd

* att ingå i Fødevareministeriets beredskap angående matvarornas säkerhet och husdjurens sundhet.

Forskning och rådgivning

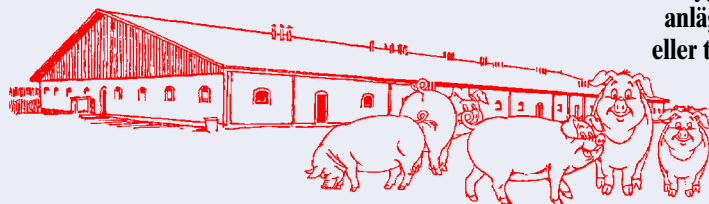
Uppfyllelse av missionen föregås av forskning och rådgivning, diagnostiska undersökningar och översyn samt förhandlingar av bl a vacciner.

Missionen är "En förutseende beredskap", som berör matvarors säkerhet, husdjurens sundhet och human kost.

Källa: Pressmeddelande, DVI/Nils

VI BYGGER FÖR LANTBRUKET!

Vi bygger alla typer av anläggningar. Delad eller totalentreprenad.

**KOSTNADSFRI RÅDGIVNING
I SAMBAND MED OFFERT!**

Tel 044-851 00

Industrigatan 18, VINSLÖV

Egna slaktsvinskalkyler via webben kan jämföras med andra uppfödarens

NIB Programmering har utvecklat ett resultatanalysprogram för slaktsvin, som kan användas via webben. Lantmännen Foder använder programmet. Du kan göra analyser av den egna slaktsvinsomgången och jämföra dem med egna andra omgångar, eller andra användares omgångar. Alla kalkyler sparas

Utställning i Kroatien

Utställningen Enogastronomy and Tourism hålls i Zagreb, Kroatien, 3 - 7 mars 2004. Mässan omfattar lantbruk och mekanisering, livsmedel, vin, trädgård, jakt och fiske, samt turism. Mer info: Ingeman Stenqvist HB, 08-256920, ingeman.stenqvist@ze ta.telenordia.se.

i en databas. Mer info: www.nib.se, där det också går att hämta demoprogram.

Stallfläktar

Motorer 1-fas och 3-fas

Multi-Wing fläktpropellrar och fläktblad.

Kundanpassad tillverkning.

Snabba leveranser!

ANIMEK

SYSTEM AB • 262 96 ÄNGELHOLM
www.lantbruksnet.se/animek

Tel 0431-220 10
Fax 0431-222 78

Linkan AB önskar
alla sina kunder
ett **Gott Nytt År!**

Linkans Blandning

porzyme

HAMLET PROTEIN

044-24 79 65 * linkan@linkan.se

**Med vårt dimningssystem är möjligheterna många.
Du kan använda det till:**

- Dammbindning – reducerar sjukdomar som; kronisk bronkit och andra astmaliknande symptom.
- Blötläggning med minimal vattenförbrukning vilken minskar rengöringstiden väsentligt.
- Tvättning, utan långa slangar och tunga aggregat.
- Nedkylning av stalltemperaturen.
- Desinficering, utan att Du behöver vistas i hallen, m m.

Du når oss här:

ErgoMiljö i Kristianstad AB

Bockebäcksvägen 23

291 73 Önnestad

Tel/fax försäljning: 044-851 20, 070-694 37 97

Tel kontor/lager: 044-700 02

www.ergomiljo.se

Pigga marknadsnoteringar

På vår hemsida www.agriprim.com jämför du enkelt aktuella smågris- och slaktsvinspriser.

Prenumerera på vårt kostnadsfria e-postbrev. Då får du träffsäkra marknadscommentarer två gånger i veckan.

Anmäl dig nu på
www.agriprim.com

www.agriprim.com | info@agriprim.com | 018-67 38 50

Nya djurskyddsmyndigheten skrämde djuruppfödare med skatteliknande avgift

Den första januari 2004 startade verksamheten för den nya Djurskyddsmyndigheten i Skara. Denna nya myndighet övertar ansvaret för djurskyddslagstiftningen från Jordbruksverket och Centrala försöksdjursnämnden, CFN.

djurskydd

Djurskyddslagen omfattar alla tamdjur, försöksdjur och undervisningsdjur samt vilda djur som hålls i fångenskap.

Jordbruksverket fortsätter ansvara för:

- Djurhälsa
- Bekämpande av smittsamma sjukdomar
- In- och utförsel av djur
- Djurregister och märkning av djur
- Avel med djur
- Utrotningshotade djur (CITES)
- Veterinär verksamhet

Information om djurskyddslagstiftningen flyttas från Jordbruksverkets webbplats till www.djurskyddsmyndigheten.se från och med den 7 januari 2004.

Redan den första verksamhetsdagen skrämde representanter för den nya djurskyddsmyndigheten upp djurägarna

med att säga att man skulle verka för att kommunerna ska ta ut högre avgifter för djurskyddstillsynen. En del kommuner tar redan nu ut viss avgift, men nu rekommenderar djurskyddsmyndigheten alla kommuner att ta ut avgifter.

Djurägare som yttrade sig i radioinslag var bekymrade att få nya skatteliknande avgifter på produktionen, som redan nu är tyngd av för många onödiga kostnader som man inte har nytta av.

Varje ny kostnad är ett hot mot en framför allt decentraliserad djurproduktion, som måste finnas för inte minst landskapsvården och en levande landsbygd. /LG

Ledarskapsexpert Peter Hagström ny vd i LRF Konsult

Peter Hagström, 47 år, blir LRF Konsults nye vd och tillträder i mitten av mars. Han är idag verksam som ledarskapsexpert vid Stenbecksföretaget MTG. Han efterträder Erik Svensson som tillträtt tjänsten som vice vd inom LRF-koncernen.

Peter Hagström har de senaste 18 åren startat upp, lett och affärs- och kompetensutvecklat små och stora bolag och bolagsgrupper i 11 länder. Han har gjort sig känd som en uppskattad föreläsare i operativt ledarskap världen över och har gedigen erfarenhet när det gäller att skapa ledarskaps- och säljsystem som genererar avsevärd intäktsutveckling. Källa: Pressmeddelande.

Gödselalger nytt begrepp i danska medier

I fjol uppmärksammade massmedierna i Danmark att kyrkor, gamla målningar och fornminnen kan ta skada av luft från svinstallar. Nu börjar benämningen "gödselalger" bli ett begrepp i mediadebatten. I mellandagarna skrev danska tidningar om att en 1000 år gammal runsten på Jylland är i fara, därför att den angrips av "gylle-alger" från den ökande grisproduktionen. En arkiolog vid Nationalmuseet har bitt kyrkominister Tove Fergo att undersöka problemen, men ministern har avvisat begäran med motiveringen att det inte är vetenskapligt dokumenterat att svingödseln skadar fornlämningar. /LG

16 december 2003 och de har beteckningarna SJVFS 2003:71, saknr K 112. Beslutet skedde med stöd av 1 § första stycket 1, 3 § första stycket 3 och 4 § 3 förordningen (1998:134) om provtagning på djur, m m, och 3 § första stycket zoonosförordningen (1999:660), samt efter samråd med Statens Veterinärmedicinska Anstalt.

Nils Andersson

Enterococcus faecium EU-godkänt till suggor

Enterococcus faecium har varit godkänt som fodertillsats till smågrisar, men är sedan december EU-godkänt även till suggor. Ges till suggor 25 dagar före grisning och under digivningsperioden.

Godkännandet i EU sker i förordningen 2154/2003 och gäller från mitten av december 2003 till 14 december 2007. Preparatet

suggor

ges till suggor 25 dagar före grisning och under digivningsperioden. Lägsta och högsta halt av CFU/kg helfoder, $0,5 \times 10^9$ respektive 1×10^9 .

Preparatet innehåller minst 1×10^{10} CFU/gram tillsats i både pulverform och som granulat (i mikrokapselform). /Nils

Nya hygienbestämmelser för svenska djurbesättningar för att förebygga zoonoser

För att förhindra att smittsamma sjukdomar sprids mellan djur och människor har jordbruksverket utfärdat nya bestämmelser, som träder i kraft 1 mars. Det blir strängare krav på användning av skyddsutrustning när besökare går in i stallarna och det blir strängare krav på hygien i stallarna och framför allt i utfodringsutrustningen och fodertrågen.

lagar

Här är några av de viktigare paragraferna:

1 §. Bestämmelserna i dessa föreskrifter har till syfte att förebygga att zoonotiska smittämnen och sjukdomar sprids mellan djur och människor.

Djurhållare (anläggning utan besöksverksamhet) är djurägare, dennes ställföreträdare

re eller en annan person som är ansvarig för djurhållningen.

5 §. Djurhållare ska se till att personer som vistas i anläggningen har möjlighet att tvätta händerna efter kontakt med djur.

6 §. God ordning och god hygien ska råda i anläggningen.

7 §. Djurhållaren ska se till att besökare som vistas i ett djurutrymme med animalieproducerande djur använder skyddskläder och skoskydd av hållfast engångsmaterial, alternativt väl rengjorda skyddskläder och väl rengjorda och desinfekterade stövlar.

8 §. I en anläggning med animalieproducerande djur ska djurutrymmen och inredning samt, vid djurhållning utomhus, anordning för utfodring och vattnings noggrant rengöras och, om möjligt, desinfekteras. Vid kontinuerlig produktion ska rengöring och, om möjligt, desinfektion ske minst en gång årligen och vid omgångsvis uppfödning före varje insättning av en ny omgång djur.

Denna författning träder i kraft den 1 mars 2004.

Statens Jordbruksverk beslöt de nya lagarna

Handeln, jordbruksministern och myndigheterna måste informeras igen

-Det stora prisfallet på griskött från en redan låg nivå är mycket olyckligt och vi måste nu analysera situationen och se vad som kan göras, säger Magnus Lagergren, Skövde Slakteri. Videlundskonkursen är en varningsklocka. Ingen i branschen tjänar pengar.

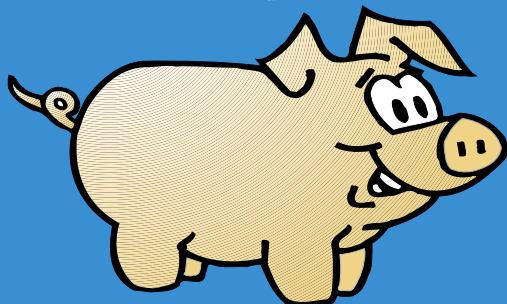
-Vi måste snarast informera jordbruksministern och myndigheterna om läget för grisbranschen. Vi måste förvissa oss om att man känner till problemen, så man i varje fall inte kan säga att man inget visste. Vi måste uppvakta handeln på nytt, så man får ta ställning till om man vill sälja svenskt kött i framtiden. /LG

14,43 grisar per kommuninnevånare och 5 milj dkr i kommunalskatt

Svinproduktionen i Sundeveds kommun på södra Jylland är 14,3 grisar per innevånare. Svinproduktionen bidrar med mellan 3 och 5 milj dkr per år i kommunalskatt. Källa: Politiken. /LG

Succé

med våra nya
premixer!
Gårdsoptimera dina
foderblandningar
för ett effektivt
foderutnyttjande!

Vänd dig till
premixspecialisten
så att även Du
kan prova!

KVARNBYFODER

AB Kvarnbyfoder, Box 84, 245 21 Staffanstorps
Tel 046-25 30 70 Fax 046-25 03 71
info@kvarnbyfoder.se
www.kvarnbyfoder.se

GRI

KLS Livsmedel _____ www.kls.se

Tillförsel GRIS: Karl-Ingvar Peterson
0480-57 185, 0708-257 185

**Ett starkt
alternativ i Livsmedelssverige**

KLS Livsmedel är ett offensivt livsmedelsföretag.

KLS Svinrådgivning ger dig
en plats i vårt nätverk och tillgång till
kvalificerade rådgivare att bolla idéer
och lösa produktionsfrågor tillsammans med.

Välkommen till ett
inspirerande samarbete!

Gleptosil® vet!

Järnlyftet för små grisar som
snabbt vill bli stora och starka...

Gleptoferron 200 mg Fe³⁺/ml
Förpackn: 10x100 ml

Ge spägrisarna Gleptosil
redan första levnadsdygnet,
så vet du att de får
den optimala
järnstarten.

Gleptosil säljs
på apoteket

PHARMACIA Animal Health

Tel 042-28 80 00. Fax 042-28 89 75. www.pah.nu
E-mail: animalhealth.marknad@pharmacia.com

Slakteristädningen ännu ett hårt slag Ja till nya stallet – efter luftrening

Så blev slaktsvinspriset ändå lite bättre. + 20 öre är bättre än ingenting. Vi kan nu bara hoppas på att priset fortsätter att gå den riktiga vägen. Det senaste nya är att Landföreningen för Svinproducenter, grisuppfödareföreningen, har ändrat mening om bidraget till grisproduktionen från EU, till infrysning av griskött. Man hade tidigare åsikten att grisproduktionen ska klara sig utan sådana bidrag.

Danmark

Föreningen menar nu att situationen är så allvarlig bland de danska svinproducenterna, att man nu tvingas ändra mening och är enig med beslutet att fryslagra griskött vid slakterierna. På det sättet blir det förhoppningsvis lite bättre avsättning på marknaden, även om det hamnar i frysarna.

Rengöringen vid slakterierna nytt hårt slag

Det stora samtalsämnet i Danmark (och i Sverige också, kan jag förstå) är rengöringsstandarden hos de danska slakterierna, här speciellt Danish Crown i Odense. Ett TV-inslag som uppgavs visa hur slakteriet såg ut efter rengöring, efter några privata videospelningar, skrämde både svinproducenterna och konsumenterna.

Senare har Danish Crown och ISS (städ-företaget) ansett sig kunna bevisa att videofilmen är tagen innan rengöringen är färdig. En klocka på väggen visar 00.35 och rengöringen är normalt färdig 3.30. Dessutom kan man se ett transportband köra, vilket det endast gör medan rengöringen fortfarande är igång. Danish Crown ska nu stämma TV2 och EkstraBladet. Tyvärr hjälper det nog inte, eftersom skadan redan är skedd i form av negativ publicitet.

Internkontrollen ska öka

Dessutom kontrollerar både Danish Crown och myndigheterna rengöringen visuellt varje dag efter rengöringens slut, om den är ok. Både ISS, slakteriet och veterinärmyndigheterna tar mikrobiella prover.

Men som en följd av den stora publiciteten kontrollerades 17 större slakterier en gång extra vid ett oanmält besök och här fann man 89 fel. Felen är samlade i en rapport, som lagts ut på nätet. Det blev dock bara utdelat böter för ett av felen. Vår födevaruminister har förklarat att det inte är några sundhedsmässiga risker.

Tar kritiken på allvar

Danish Crown har naturligtvis varit tvungen att trots allt ta kritiken på allvar och har

därför infört flera åtgärder för att förbättra rengöringsnivån ytterligare. Som svinproducent står man med lite dålig smak i munnen. Vi behöver verkligen inte mera "dålig reklam", nu när vi redan är helt nere på knä. Jag kan heller inte låta bli att förundra mig över att veterinärmyndigheterna är så mycket efter oss svinproducenter, med att vi ska leverera felfria grisar, m m. (Vi skjuter nästan alla djur med minsta lilla skavank av skräck för att bli anklagad för djurplågeri.) Samtidigt utför de inte sin uppgift med att kontrollera slakteriernas rengöringsstandard ordentligt....??

Danish Crown gör nu allt för att återskapa förtroendet. De reparatörer som har till uppgift att serva maskinerna i slakteriet har de senaste dagarna knappt haft möjlighet reparera och provköra maskinerna för alla herrar i vita kläder som går runt hela dagarna och kontrollerar rengöringen. Fullständigt täta maskiner har öppnats för att kontrolleras och kablar uppe under taket skulle också göras rent. Det är med stor spänning maskinerna startas upp på morgonen. Om alla elektriska ledningar, motorer, m m, fått en tur med rengöringsmedlen, så blir det kanske inte alltid helt lätt.

14 januari ska det vara ett förhör i födevaruudvalget i Folketinget om saken.

Bokslutet närmar sig

Nå. Bokslutet närmar sig och många svinproducenter kommer att se röda tal för 2003. Vi hör också rykten om allt flera som väljer att stoppa produktionen helt. Antingen genom att försöka sälja eller t o m gå i konkurs. Vi är nog tvungna att inse att man ska höra till den absoluta toppen för att kunna klara sig ekonomiskt – och toppen blir allt duktigare. Det finns inte plats till att begå fel, och den situation vi står i med dåliga förhållanden till smågrisar efter avvänjning kan bli vårt öde.

Ska tvätta stalluften med Air-Cleaner

Men två ljusglimtar finns dock. Jag har långt om länge fått tag i en fast kund för mellangårdsavtal, med försäljning av 4 000 smågrisar per år. Den andra ljusglimten är att Landskontoret har skrivit under på, att om jag installerar en luftrenare, som heter Air-cleaner, så kan jag uppfylla amtets krav. Air-Cleaner minskar utsläppen av ammoniak från stalluften med upp till 90 %. (Kostar "bara" en halv miljon....). Jag hoppas nu på att amtet kan ge mig ett snabbt svar, så jag kan få mitt stall till höring (kontroll av ev förhinder). Sedan får jag titta på hur jag kan finansiera stallet, inklusive den extra kostnaden som luftreningen medför.

Veckokontrollerna ger besked om skötselns kvalitet

Annars på hemmafronten gläder jag mig

Annica Gransröm

att att Dorte kommer hem från Australien och övertar ansvaret för dräktighetsstallet. Min nya fodermästare visade sig tyvärr inte vara tillräckligt duktig för mina krav. Här kan man se att veckokontroller med resultatjämförelser mycket snabbt visar om skötseln är optimal. De grafiska kurvorna på dödligheten i BB-avdelningen talade sitt tydliga språk. Så trots att hon är en söt och energisk tjej är vi tvungna till att avsluta hennes anställning.

Som tur är har jag redan fått tag i en annan, så nu får vi se om hon lever upp till mina förväntningar. Hennes ambitionsnivå är i alla fall hög. Fortsättning följer....!

Annica

Mer svinpest i Spanien

Ytterligare utbrott av svinpest har konstaterats i Catalonien i nordöstra Spanien. I september registrerades också utbrott av svinpest i detta område. Alla grisar från området är slaktade. Det är vidare förbud mot transport av levande grisar i hela Catalonien. Besättningar i grannområdet, autonimien Castill Y Leon, är satta under restriktioner då den haft kontakt med besättningarna i Catalonien. Källa: DS. /Nils

Små ändringar i ny norsk konsessionslag

Norska Stortinget har diskuterat konsessionslagen för större grisbesättningar. En större grupp av besättningsägare hade uppfodrat till ändring, så att besättningarna tilläts växa 50 % över nuvarande grisantal. Norsvin hade i förberedelserna yrkat på fortsatt konsession och fortsatta begränsningar, men ett tillägg om att produktionen ska spridas mer geografiskt över landet.

Stortinget beslöt varken det ena eller andra och konsessionslagen blir endast lite enklare i fortsättningen. Källa: Norsvin /LG

Se upp med tapiokamjölet

Enligt Sören Andersson, Östjysk rådgivning, ska grisproducenterna vara uppmärksamma om det finns inblandat tapiokamjöl i fodret. Tapiokamjöl har ofta en varierande kvalitet och kan innehålla stora mängder sand.

Erfarenheter från det östjyska området visar flera exempel på foder där det i besättningsarna blivit plötsliga produktionstapp. Det kan vara ändringar i fodrets råvarusammansättning, där spannmålsdelen är pressad på grund av det höga priset.

Du som är professionell producent kontrollerar väl foder- och leveranssedlar varje gång det sker en foderleverans. Källa: Maskinbladet. /Nils

Ny lag om ny stallteknik

SJV har stiftat en ny lag, SJVFS 2003:80, saknr L 37, om förprovning av ny teknik för djurhållning. Bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 2004 och ersätter Lantbruksstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LSFS 1990:41) om godkännande av ny teknik för djurhållning. Källa:SJV /Nils

Ertappades med 27 000 för många grisar

Danmarks störste grisuppfödare har anmälts av Aarup kommun till polisen för att ha för många grisar. Vid kontrollbesök uppdagades att han producerade 117 000 slaktvin per år, men hade tillstånd till "endast" 90 000!

Besättningsägaren säger att det kanske är för många, men inte så många som kommunens inspektörer gör gällande. Källa: MaskinBladet. /LG

Danska grisuppfödarföreningen sålde gristidning

Den danska uppfödarorganisationen Danske Svineproducenter sålde 1 januari aktiemajoriteten i Dansk Agrar Forlag, som bl a ger ut gristidningen Hyologisk. Köpare var FagbladsGruppen A/S, som bl a utger MaskinBladet. I affären ingår även tidningarna Agrologisk samt Bovilogisk, som behandlar växtodling resp mjölkproduktion.

Danske Svineproducenter, som har 2 000 medlemmar och representerar ca två tredjedelar av dansk grisproduktion, har dock kvar sitt medlemsblad Svineproducenten. Källa: MaskinBladet. /LG

Billigare energi enklare till danska företag

Danska skatteministeriet arbetar på ett förslag för att stoppa företagets, däribland lantbrukarnas, byråkratiskarussell med skatten på elenergi. Först betalar företagen i energiskatterna, sedan ska de rekvirera tillbaka dem. Det är ett onödigt arbete och likviditetstapp för företagen. Källa: Berlingske Tidende.

Kommentar: Vem sätter samma press på svenska politiker?! /LG

Metod	Procent positiva jordprover för salmonella				
	Dag 1	Dag 7	Dag 14	Dag 21	Dag 28
Nedplöjning	0	0	0	0	0
Myllning	13	13	0	0	0
Harvning	38	0	0	0	0
Släpslanger	50	0	0	0	0

Gödseln bakteriefri redan 5 – 10 dagar efter gödselspridning

Gödsel med innehåll av bl a salmonellabakterier som DT 104 som sprids på marken är bakteriefri efter 5 – 10 dagar. Detta visar en undersökning från Danmark som utförts av LU/DS.

gödsel

I Danmark är det krav på att gödsel med salmonella DT 104 ska plöjas ner direkt efter spridningen. Allt för att undvika vidare smittspridning. Landbrugets Rådgivningscenter i Skejby har räknat ut att det kostar runt 100 kr per ton gödsel att plöja ner det direkt.

pH-sänkare positivt?

Sjukdomsalstrande bakterier dör efterhand i gödsel. Om samma förhållande råder i gödsel som i djurens mag- tarmkanal är ett lågt pH i gödseln mycket fördelaktigt. Då avdödas bakterierna snabbt.

kommentar

Speciellt för producenter som haft oturen att drabbas av salmonella i sina besättningsar under sommaren 2003 bör kanske vara extra uppmärksamma på gödselns bakterieinnehåll. Att sänka pH i gödseln kan ha positiv betydelse vid eventuellt spill oavsett om detta sker vid gödselbassängen eller på annan plats vid spridningen. Personer som hanterar gödseln i samband med spridningen kan få stänk på sig från den. Då kan det vara en klar fördel om eventuella bakterier av avdödade.

Inte på vall

Det som alla bör tänka på är att inte sprida gödsel på vall som man vet ska ensileras. Enbart gödselns torrs substans kan vara fördelaktig på ensilagekvaliteten om det följer med materialet.

Låga nivåer

Tidigare danska undersökningar har visat att salmonella förekommer i låga nivåer i gödsel medan E coli förekommer i högre nivåer. Enligt Danmarks Veterinärinstitut är detektionsgränsen för E coli ca 10 bakterier per gram gödsel, medan detektionsgränsen för salmonella är lägre, ca 1 bakterie per gram gödsel.

Försöket

Det utförda försöket hade fyra försöksled:

1. Med släpslanger med omedelbar nedplöjning och harvning.
2. Med myllare på mark besädd med höstvet.
3. Med släpslanger på plöjd mark och därefter harvning.
4. Med släpslanger på mark besädd med höstvet.

Nivån av salmonella och E Coli mättes första dagen, både före och efter spridning, samt på 7, 14, 21 och 28:e dagen efter spridningen. På varje försöksparcell blev det tagit 8 jordprover varje mättag. Proverna blev analyserat kvalitativt (ja/nej) för salmonella och kvantitativt för E Coli.

Resultat

Försöket blev stoppat redan efter 4 veckor, då varken salmonella eller E Coli kunde påvisas i jordproverna längre.

Salmonellan var i stort borta efter en vecka vid alla fyra spridningssätten. E Coli kunde inte heller påvisas dag 28.

Förekomst av salmonella i jordproverna efter de olika spridningsmetoderna visas i tabellen ovan.

Nils Andersson

- Inomgårdsmekanisering -

SIKO® AB

Inredningar, utgödslingar & ventilation
Utrustningar & tillbehör = Allt för ditt behov
273 98 SMEDSTORP • 0414-513 00

Studs-projektet ger ökad beredskap i händelse av utbrott av epizootier

I en proposition (2001/02:158) slår regeringen fast att planeringen inför stora epizootiutbrott bör förbättras. Under 1995 orsakade ett virus newcastlesjuka på fjäderfä i Skåne och i fjol orsakade en zoonos salmonella i Östergötland och kringliggande landskap.

epizootier

Jordbruksverket har därför startat projektet Studs tillsammans med representanter från SVA, Livsmedelsverket, länsstyrelser, kommuner, polismyndigheter, tullverket, försvarsmakten, näringen och frivilligorganisationer. Studs står för Större utbrott av smittsam djursjukdom.

Tre sjukdomar

Projektet är begränsat till sjukdomarna mul- och klövsjuka, svinpest och newcastlesjuka och delas in i sex olika delprojekt:

1 Ledning

Här utarbetas förslag till ledningsorganisa-

tion och ansvarsfördelning på central, regional och lokal nivå.

2 Information

Här kartläggs informationsbehov och riktlinjer utarbetas för samarbete i informationsfrågor i händelse av en kris. Informationsmaterial förbereds.

3 Övervakning och smittspårning

Skapar riktlinjer för övervakning och smittspårning.

4 Restriktioner och bekämpning

Skapar riktlinjer för bekämpningsåtgärder. Skapar rutiner för samverkan mellan myndigheter och organisationer.

5 Resurser

Förbereder finansiering vid ett utbrott och säkerställer resurser både när det gäller materiel och personal.

6 Datorstött beslutsstödsystem

Identifierar krav för ett systemstöd där inblandade aktörer kan lägga in och läsa information om bl a smittade gårdar och avspärningar. Kravspecifikationen ska efter projektets slut föras in i pågående arbete inom Jordbruksverket.

Inom näringen har två epizootigrupper bildats, en för klövbärande djur och en för fjäderfä. Dessa grupper ska arbeta både strate-

giskt och operativt och företräda näringen när beslut fattas i bekämpningsarbetet.

Projektmål

Projektets målsättning är att skapa en effektiv samordning mellan myndigheter och näringar i händelse av epizootier.

Inblandade myndigheters och näringarnas beredskapsplaner ska sammanlänkas för att kunna användas vid bekämpning av epizootier som kräver extraordinära insatser. Härvid ska även risken för bioterrorism inbegripas.

Detta innebär i huvudsak att jordbruksverkets beredskapsplan utvidgas i syfte att skapa förberedelse inför stora utbrott av epizootier inklusive bioterrorism och samordnas med andra myndigheters beredskapsplaner så att en klar roll- och ansvarsfördelning finns i den händelse att risken för epizootismitta ökar eller att ett epizootiutbrott inträffar.

Källa: Jordbruksverket, www.sjv.se

Nils Andersson

EU ifatt KRAV-reglerna för inköpta produktionsdjur

Från och med årsskiftet är EU ifatt KRAV när det gäller reglerna för inköp av produktionsdjur. Då är det inte längre enligt EUs ekologiska förordning tillåtet att köpa in konventionella kalvar och smågrisar för att föda upp dem till ekologisk slakt.

KRAVs regler har ända sedan starten 1985 krävt att ekologiska slaktdjur ska vara födda ekologiskt, medan flera medlemsländer fram till nu utnyttjat möjligheten att köpa in konventionella djur för ekologisk vidareuppfödning. Tyvärr saknas dock fortfarande flera andra aspekter av god ekologisk djurhållning i EUs förordning, t ex regler för slakt och transport som är viktiga delar av KRAVs djurregler. Källa: Ekologiska Lantbrukarna. /LG

Danska stalltvättare går samman för att utveckla bättre tvätteknik

I Danmark har fem företag som tvättar stallar gått ihop under namnet Staldrens Danmark. Dessa fem företag finns strategiskt placerade på de danska öarna. De har ingående avtal om att dela landet geografiskt.

stalltvätt

De fem företagen i Staldrens Danmark har gemensam telefon och hemmasida på inter-

net. Därmed kan producenterna i lantbruket alltid bli betjänt av det företag som ligger närmast. Då blir det minst kör- och spiltid. Företagen blir mer kolleger än konkurrenter.

Genomsamt kommer företagen att utväxla erfarenheter om nya material, som maskinbranschen utvecklar för stalltvätt. Staldrens Danmark har mer än 25 specialinrättade bilar för verksamheten och ännu fler medarbetare.

Staldrens Danmark samlar in forskningsresultat och information om nya metoder, som veterinärer, rådgivare, m fl, presenterar. Källa: MaskinBladet. /Nils

hälsa

www.lbergthompson.se

Ge järnet.

Dansk avelsledare i finsk-svenska avelssamarbetet Nordic Breeding

Avelsledaren i det danska kooperativt ägda avelsföretaget DanAvl, Anders Wernersen, började 1 januari som genetiker och avelsledare på deltid i det svensk-finska samarbete mellan Quality Genetics och Finnpig som går under namnet Nordic Breeding. När Anders arbetar i Sverige är han stationerad hos QG i Kävlinge. Tjänsten som avelsledare hos QG har varit vakant sedan Ingela Welander slutade.

avel

-DanAvel är duktiga på svinavel och vi har funnit ett danskt samarbete om avelsledare som en stark och bra lösning, säger Johan Andersson, vd i QG och administrativ chef för Nordic Breeding. Det är också en markering om att vi tänker satsa hårt på genetisk utveckling, säger han.

QG och Finnpig beslöt i somras att samarbeta om avelsarbetet, sedan det nordiska samarbetsprojektet Nordic Avel sprack. Nordic Breeding är inget bolag, utan en överenskommelse om avelssamarbete som omfattar två tredjedelar av grisarna i Sverige och Finland och de tre raserna lantras, yorkshire och hampshire.

EUs kvot för grisköttexport till Ryssland 227 000 ton

Det finns nu klarare besked om de ryska importkvoterna. EU-kommissionen konstaterar att EU fått en kvot på 227 000 ton, USA 40 000 ton, Paraguay 1 000 ton och resterande tredjeländer mellan 160 000 och 170 000 ton. 90 % av kvoten ska distribueras till traditionella operatörer baserat på historiska siffror och 10 % till nya operatörer. Källa: Jordbruksverket. /LG

Samarbetsprojektet Nordic Breeding styrs av en styrgrupp på 6 personer, med 3 från vardera QG och Finnpig. Johan Andersson är administrativ samordnare och ordförande i styrgruppen är Tero Hemmilä, vd för det finska slakteriföretaget HKs anskaffnings- och primärproduktionsutvecklingsbolag. /LG

Avancerade InredningsSystem för flexibla lösningar

Ett företag i AvestaPolarit-gruppen

Håkan 0586-470 18, hakan.roos@avestapolarit.com
Torbjörn 0586-477 17, torbjorn.carlsson@avestapolarit.com
Åke 0708-32 68 22

- ✓ Nyttänkande
- ✓ Flexibilitet
- ✓ Ultrahöghållfast rostfritt stål och plast
- ✓ Korrosionsbeständighet
- ✓ Låg vikt
- ✓ Lägre underhåll
- ✓ Enklare rengöring
- ✓ Lång livslängd – låg kostnad
- ✓ Reparera eller bygg nytt

VARFÖR TORVSTRÖ?

Torv är **DRYGT** - 2 delar torv suger 1 del vatten

Torv **ABSORBERAR** ammoniak och ammonium - friskare luft

Torv är **BEPRÖVAT** - i Sverige användes 1900 - 1960 160 milj m³

Torv är **SVENSKT** - 40 mossar från Ljungby till Haparanda

FÖRPACKAD eller **LÖSTORV**

Frågor? Beställning? Information!

Bjälkgatan 1 • 824 43 HUDIKSVALL • Fax 0650-54 74 57
Ring Leif tel 070-643 74 15 eller 0650-54 74 00

- DRYGT
- ABSORBERAR
- BEPRÖVAT
- SVENSKT

Ursoferran vet. 200 mg/ml är ett säkert och ekonomiskt sätt att ge järn, som är så viktigt för att smågrisarna ska få en bra start i livet.

Finns på apotek i rund och platt plastflaska om 100 ml, 5×100 ml och 10×100 ml. Flaskorna passar till alla injektionssprutor.

Ceva Vetpharma AB
Annedalsvägen 9
227 64 Lund
Tel 046/12 81 00
Fax 046/14 65 55
info@vetpharma.se
www.vetpharma.se

Ursoferran vet.

GLEPTOFERRON

Stallukter kan sparas och analyseras hela sex veckor efter insamlingen

IQO är en helt ny metod och teknik för att samla lukter som kan analyseras upp till sex dygn efter provtagningen. Varje ämne i lukten analyseras och bestäms, vilket innebär att olika stallar och luktkällor kan få sin egen luktprofil, som kan spåras. Tack vare att de enskilda lukttämnena blir kända, kan man påverka luktkällan med olika tekniker och ta bort de obehagliga ämnena.

lukt

IQO betyder Identification and Quantification of Odorants. Analysen bygger på att lukt består av en lång rad olika ämnen, som kan bestämmas med analysutrustning. För att analysera lukterna måste de dock kunna samlas in och tas med till laboratoriet.

Ståltuber med luktabsorberande material

Vid provtagning sugas en viss mängd luft in i ett stålrör, fyllt med ett luktabsorberande material. I röret blir lukttämnena filtrerade från luften och sparade för den senare analysen. Provröret kan också ligga öppet under viss tid. När provet är uppsamlat förseglas provröret med en mässingshattar och proverna kan skickas med post till laboratoriet. Proverna kan sparas upp till sex veckor, innan lukten analyseras.

Lukttämnena sätter sig på rad

Uppsamlingsrören av stål är ca 10 cm långa och har en diameter på ca 0,5 cm. I laboratoriet tas hattarna bort i båda ändar och man skickar en gas genom provröret, medan röret uppvärms. Därvid avgasas de uppsamlade lukttämnena och föres av gasen genom ett rör över till gaskromatografen, där de enskilda lukttämnena avskiljs i ett 30 meter långt och mycket tunt rör som invändigt är beklätt med ett material som fångar upp de olika lukttämnena.

I röret fångas de mest flyktiga ämnena först upp och sedan de mindre lättflyktiga ämnena.

Därefter förs de avskilda lukttämnena över i en mass-spektrometer, där de enskilda lukttämnena kan bestämmas. Bestämningen sker genom att beskjuta lukttämnena med elektroner, så att de går i bitar. Det sätt som de sönderdelar sig på är karaktäristiskt för enskilda ämnen. De sönderdelade ämnena kan sedan jämföras med kända ämnen som sönderdelas i tidigare försök.

Det som beskrivits här är givetvis en starkt förenklad redogörelse.

Nya användningsområden

Metoden att bestämma lukttämnena an-

Analysutrustning med termisk desorptionsenhet, massspektrometer, gaskromatograf och dator.

Infällda bilden överst t h: Provrör under uppsamling av lukttämnena i luft från ventilationstrumma

vänds idag på samma sätt exempelvis för att mäta inomhusluft i bostäder, mäta förekomst av lösningsmedel hos bl a tvättföretag, samt undersöka om det finns föroreningar av olja och tjärämnen i jord. Detta betyder att det finns färdigutvecklade beskrivningar av själva undersökningsmetoden. När metoden ska användas på nya områden är det naturligtvis mycket enklare, än om man ska starta från noll.

Luktpaneler har för och nackdelar

Vid användning av dagens metoder för bestämning av lukter med luktpaneler, måste en panel på sex personer utföra lukttestet inom ett dygn. Då uppsamlas lukten i en påse. Luktproverna måste också förtunnas för att räcka till panelen. Förutom att lukttesterna måste ske snabbt, är metoden förhållandevis dyr.

Luktpaneler har dock fördelen att det är levande människor som luktar på proverna. Det är ju vad människor uppfattar som är viktigt vid analys av t ex stalluft.

En nackdel med luktpanel är också att man inte får veta vad lukten består av. Den kemiska metoden ger många fler upplysningar och därmed kan man lära sig förstå hur lukterna uppkommer och hur de ska bekämpas.

Ett exempel är vid utveckling av luftrenare. Kunskapen om vilka ämnen som tas bort, och eventuellt även utvecklas i luftrenaren, är viktiga upplysningar för dem som utvecklar luftreningsanläggningar.

Rören kan återanvändas många gånger

IQO-metoden är mer robust än tidigare metoder. Det är enkelt att samla in prover och skicka dem med posten. Tiden som förflyter innan proverna undersöks spelar mindre roll. Rören som används vid provtagningen kan återanvändas upp till 100 gånger.

För grisproduktionen kan metoden användas för att ta fram ny teknik för ventilation och luftrening, eller för att enskilda grisupp-

ATD-rør. Provrören har mässingshattar.

födare ska kunna välja rätt teknik för det egna grisstallet.

IQO är utvecklat av LugtTek AIS och du kan studera den nya tekniken i monter **L-9320**. LugtTek som företag är endast ett år gammalt och har bildats för att vidareutveckla metoder för att reducera luktproblem från lantbruk och industrier. Bland delägarna finns bl a den danska svinproducentföreningen Danske Svineproducenter.

Reglerna för Agromek-nyheterna

Nyhetslistan upptar endast produkter som inte visats tidigare på lantbruksutställning i Danmark före 1 oktober 2003, eller marknadsförts i Danmark före 1 juni 2003.

En-stjärnig nyhet är en produkt som är ny för företaget, men inte marknadsförd tidigare av andra.

Två-stjärnig nyhet ska innebära väsentlig kapacitetsökning, eller innehålla väsentlig nykonstruktion i förhållande till tidigare produkter på marknaden.

Tre-stjärnig nyhet innebär nytt arbetssätt eller är en ny konstruktionsprincip. Eller har helt ny sammansättning eller verkningsätt. Den ska därmed markant förbättra effekt, ergonomi, komfort, miljö eller ekonomi.

Dessutom markeras om tre-stjärniga nyheter är nya för Danmark eller Europa. För Europanyheter gäller att de inte ska ha varit visade på internationell utställning före 1 oktober 2003.

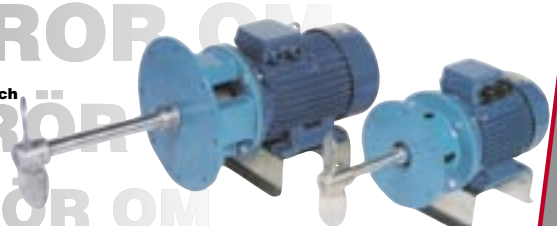
Gris populärare än lamm i Australien

Australiensarna äter för första gången mer gris- än lammkött. Branschen ger olika förklaringar. Enligt en undersökning utförd av Roy Morgan Research har griskött 20,4 % av Australiens köttkonsumtion, medan lamm kött sjunkit till 18,2 %.

Nötkött är det populäraste köttet i Australien med en marknadsandel på 35 % följt av kyckling på 21,6 %. Enligt Australian Pork så är griskött det snabbast växande segmentet på marknaden för färskt kött. Representanter från lammindustrin säger att konsumtionen av lammkött kommer att återgå till det normala så snart som de höga priserna har klingat av. Källa: Australian Broadcasting Corporation /Erik Brink/agrimprim.com

Fribergs
PanoCopter®

Vi har
ÖMRÖRARE
som
RÖR OM
och
RÖR OM
och
RÖR OM

För industri och lantbruk
Rostfria - Korrosionssäkra -
Hygieniska

För mer information, ring 0512-60920 eller besök oss på vår hemsida:
www.fribergs.se

Fribergs Verkstäder AB
Håkantorp, S-534 96 VARA, Sweden
Tel 0512-609 20, Fax 0512-601 00
E-mail info@fribergs.se

ISO 9002
Certifierad

OCH RÖR OM

Ju enklare, desto bättre

*En samarbetspartner
att räkna med*

Tel 0500-41 81 90 • Fax 0500-41 99 57
E-post info@skovdeslakteri.se

www.skovdeslakteri.se

FUNKI - SPECIALISTEN PÅ ENKLA OCH DRIFTSÄKRA LÖSNINGAR INOM

- Torrutfodring
- Blötfutfodring
- Krossar och kvarnar
- Ventilation
- Stallinredning

Funki
CENTER

Marknadsföres av:

Funki AB
Fabriksvägen 2
264 39 KLIPPAN
Tel 0435 - 181 90
Fax 0435 - 103 55

NOJ Serviceverkstad AB
Fåglum, Sörgården 655
465 96 NOSSEBRO
Tel 0512 - 542 90
Fax 0512 - 541 40

Specialisten på foder- och spannmålshantering

◀ **Glasfibersilo**
Med unika detaljlösningar såsom invändigt blankpolerad genomskinlig bottenkon och en silobehållare helt utan invändiga bultar. Cyklon för dammfri fyllning.

▲ **Inomhussilo**
Inomhussilo med hög finish gör montagearbetet lätt och ger ett slutresultat som har det lilla extra. Hygieniskt konstruerad helt utan onödiga fickor där foderrester kan samlas.

System 100 ▲
En beprövad skruvtransportör uppbyggd som ett variationsrikt byggsystem, vilket gör det enkelt att hitta "rätt lösning" på varje enskilt transportproblem.

▲ **Flex 90**
Transportör där framkomligheten underlättas genom att skruven kan böjas, t.ex. runt hörn och besvärliga passager.

Badenatorp, 535 91 KVÄNUM, SWEDEN
Tel: +46 (0)512 924 50 • Fax: +46 (0)512 930 80 • info@rotageagri.se • www.rotageagri.se

Ingår i Sveaverken-gruppen

Ny dansk plastspalt för slaktsvin har slityta av ingjutet stenmaterial

Det danska inredningsföretaget Ikadan har under flera år testat plastspalt med slityta som gör spalten både hållbar, halsäker och som sliter på klövarna, så att spalten kan användas till slaktsvin. Vid årets Agromek visas spalten i monter **L-9300** och den nya spalten klassas som en trestjärnig Europanyhet av Agromeks nyhetsjury.

slaktsvinsspalt

Den nya spalten har en öppningsarea på 43 %, som ger säkert genomsläpp av gödseln. Spalten har måtten 600 x 400 mm och passar samman med Ikadans golvsystem. Plastspalt är lätt att lyfta upp för rengöring och kan höja hygieninivån i stallet.

Automatisk produktion gör spalten konkurrenskraftig

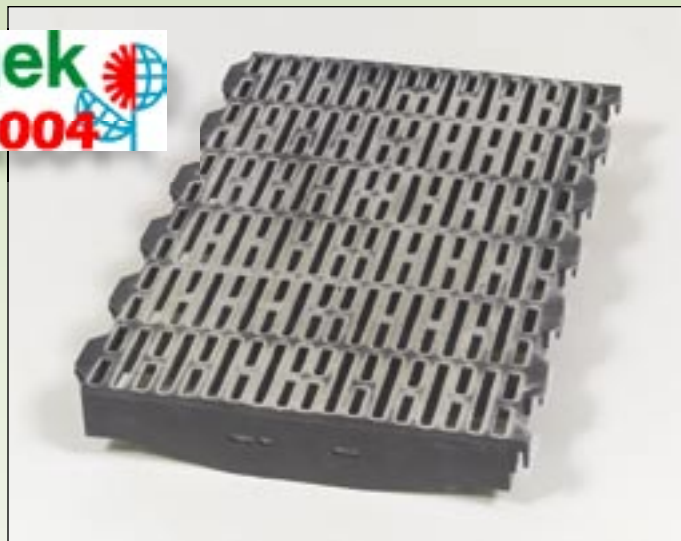
-Betong har hittills varit helt dominerande som material i spalt till slaktsvin. Men många önskar sig alternativ i stål, gjutjärn eller plast. Priserna har dock hittills varit för höga. Men nu är priset på plastspalten nere i en nivå så den kan konkurrera med betong, säger Bjarne Kongsgaard, vd i Ikadan System A/S.

-Den spalt som funnits på marknaden tills nu har inte heller haft en yta som varit lämplig för slaktsvin. Plasten sliter i klövarna i tillräcklig grad och eftersom den är för glatt är den inte tillräckligt säker som golv för slaktsvin. Vi har länge känt till vilka material som är lämpliga som slityta, men har inte kunnat producera en slityta med automatisk produktion. Manuell produktion har blivit för dyr. Nu har vi lyckats automatisera produktionen och har robotar för hela produktionsprocessen, även för efterbehandling och packning.

Boxar uppbyggda av Ikadans Multiflex combi skiljerum, som nu kompletteras med den halsäkra plastspalten.

Ikadans nya speciellt halsäkra plastspalt för slaktsvin, med slitstarkt yt-skikt med stenmaterial ingjutet i plasten.

-Överdelen på spalten smältes, varefter slitlagret läggs på och valsas in i plasten. Stenarna trycks således in i plasten och lossar inte, som de lätt gör när de limmas på plast. Efter insmältningen av stenmaterialet körs spaltkassetterna i en fixtur, så de håller formen oförändrad under hela behandlingen.

-Utan robotisering skulle spalten bli ca tre gånger så dyr som den är nu, säger Bjarne. Nu får plastspalten samma egenskaper som betong. Men det är en speciell sorts sten som används, som det tagit lång tid att testa fram. Ytan är inte vass för grisarna och ytan krackelerar inte heller, som betong kan göra.

Moduluppbyggda grisboxar

-Utvecklingsprocessen med att utveckla ett spaltgolv för slaktsvin tog ordentlig fart när vi presenterade Ikadan Multiflex Combi-skil-

jerum vid förra årets Agromek, säger Bjarne Kongsgaard. Med dessa skiljerum byggs boxarna upp nedifrån botten på gödselkanalen. Det sparar byggkostnader, men ger också en bättre konstruktion med golvet hängande på skiljeväggarna. Detta medför renare golv, samtidigt som det blir helt tätt mellan boxarna från botten av kanalen.

-Både boxskiljerummet och golv av plastspalt är långt snabbare och enklare att montera än väggar och spalter av betong.

-Sedan ska grisuppfödarna lära sig att köpa standardiserade komponenter, så man kan få ner kostnaderna för stallarna, understryker han. Vi har under senare år byggt om en del modulbyggda stallar och har kunnat återanvända delar i andra stallar på gården, eller hos andra svinproducenter. Det går också lätt att byta ut delar av t ex ett spaltgolv.

Strejk gjorde Ikadanfabriker kraftigt automatiserade

Ikadan startade 1984 med import av plastprodukter till svinstallar och idag har företaget mer än 10 maskiner som gjuter plastelement. 1991 utvecklade man systemet Ultraflex, som kombinerar varma element med gjutjärnsspalt och plastspalt till golv. 1994 började man gjuta egna plastelement och har även utvecklat andra produkter för industrin. Man är underleverantör till olika industrier av allt från modullådor till kaffekannor.

En facklig blockad, som varade från 1998 till 2000, skakade om företaget, men också utvecklade det. Ikadan ville inte skriva under ett avtal där ett fackförbund ville ersätta sig med ett annat. Det medförde att företagets 52 anställda minskades till 20 genom att den personella arbetskraften ersattes med maskiner och robotar.

-Blockaden medförde att vi nu är en av de

mest automatiserade plastfabrikerna i Danmark, säger Bjarne, och vi har kunnat pressa ner priserna. Dessutom har vi flyttat all produktion av gjutjärnsspalt till Kina. Det har gjort oss konkurrenskraftiga även i länder där man har långt billigare arbetskraft än i Danmark.

Ikadan exporterar 65 proc av produktionen till ca 30 länder. Man har eget säljbolag i USA och säljer i länder i Mellan- och Sydamerika, Japan, Korea, Thailand, Australien och New Sealand.

Bolaget ägs till 100 proc av grundaren Bjarne Kongsgaard, som inte alls tänkte sig en framtid i grisbranschen, utan i textilindustrin, där han utbildade sig. Vid bl a utställningarna, som Agromek, finns det drag kvar från tiden inom textilindustrin. Bjarne har alltid mycket välskräddade kostymer när han möter kunderna!

76 Agromeknyheter för grisproduktionen

76 produkter på Agromeks nyhetslista berör grisproduktionen. 10 av dem är trestjärniga och 15 tvåstjärniga, d v s de har viktiga funktionsförbättringar, eller är helt nykonstruerade. Nyheterna finns inom alla områden för grisproduktionen, men det sker en mycket stark utveckling inom gödselbehandling, lukt- och ammoniakreduktion. Ett 20-tal nyheter är inom området foderberedning, utfodring och vattning. 17 rör inventarier och byggnader.

På foderområdet märks nya produkter med mjölksyrabakterier, som har positivt inflytande på grisarnas matsmältning. I Danmark är det inte så länge sedan antibiotikan förbjöds och många letar efter produkter som kan ersätta den.

Flera nya intressanta och avancerade tekniker, nya för lantbruket, presenteras på Agromek. Exempel är en ny svinvåg som mäter grisens innehåll av vatten och översätter den informationen till vikt. En annan är en metod för analys av de enskilda ämnena i lukter.

Fokus på miljö och gödsel hos Landsudvalget for Svin

Landsudvalget for Svin, med alla deras rådgivare, har som vanligt en monter med mycket intressant information. I år är fokus mycket på miljö och gödselbehandling, ett område där det gjorts stora framsteg de senaste åren. Men även som vanligt på management och produktionsutveckling.

Landsudvalget har t ex många undersökningsresultat från tekniska lösningar för reducering av lukt och ammoniak. Man har också omfattande beräkningar och analyser om kostnaderna för gödselbehandling.

Dansk Landbruksrådgivning sätter fokus på hemmablandning av foder och lukt i stallarna. Dessutom belyses avsättningen av näringsämnena från gödselsepareringen, samt möjligheterna att ta bort ammoniaken ur gödseln med svavelsyra.

KOMPLETTA UTRUSTNINGAR OCH BYGGNATIONER FÖR SVINPRODUKTION

- Projektering / ritning
- Byggnation
- Inredning
- Utgödslingssystem
- Spalt
- Ventilation
- Torrutfodring
- Blötfodring

Välkommen att samtala med oss om Dina framtidsplaner.

YDRE-GRINDEN

Tel: 0381-502 50

SIMIA – Din totalleverantör till grisstallet

Enhetsbox

Blötfoderanläggning

Slaktvinsbox

Flexibelt inredningssortiment

Vårt stora sortiment boxinredningar är lätta att anpassa till Dina behov. Välj stål kombinerat med betongskivor eller plastskivor, rostfritt eller aluminium.

Vi anpassar inredningen så att den blir så "rostfri" som möjligt. Du får en inredning med lång livslängd. Kvalitet som håller!

Noggrann blötfodring

Datamix är marknadens mest noggranna blötfodring av de som testats och har individuell kontroll på varje foderventil. Tydlig redovisning av foderkomponenter. Multifeeder med enkla överskådliga bilder i dator med Windowsmiljö.

Kvalitetsfoder

Gör ditt eget foder i torrfoderblandare eller via blötfodringen. Dator styr skivkvaren till önskad foderstruktur. Hög kvalitet, lägre pris, alltid färskt foder!

Service

Heltäckande service, alla dagar.

SIMIA inredning • ODIN utgödsling • SVEA ventilation • DATAMIX utfodring

I samarbete med
bygglant

ETT LANTMANNENFÖRETAG

Lokalkontor:
Bergkvara 0486-202 05
Halmstad 035-583 32
Hammenhög 0414-44 03 00

Norrköping
Strängnäs
Trollhättan
Ängelholm

011-741 28
0152-400 17
0520-44 41 34
042-690 06

SIMIA AB

593 95 Västervik • Tel 0490-401 00 • Fax 0490-400 70 • www.simia.se

Ingår i Sveaverken-gruppen

70 – 80 proc av lukten i stallarna kan tas bort med nya Water Drop för mindre än 5 kr per slaktsvin

En ny "tvättanläggning", Water Drop, för stallluft presenteras av Turbovent A/S och Funki Tech A/S. Reningen byggs på en patenterad metod som gör att 70 – 80 proc av lukten från svinstallar och fjäderfästallar tas bort. Och även damm. Kostnaden beräknas till 5 dkr per slaktsvin. Marknadsföringen börjar i vår. Nyheten är tre-stjärnig vid Agromek.

Luftrening

Luftrenaren är utvecklad i samarbete mellan danska forskare och ventilationsföretaget Turbovent, som också ska producera anläggningen.

Luften renas med "regnväder"

Principen för anläggningen är ett regn som renar luften från damm och lukttämen. När dammet tas bort, försvinner också mesta lukten.

-Vi ska ta bort det damm och den lukt som kommer från lantbruksbyggnaderna, så vi får bra miljö kring stallarna igen, säger Turbovents vd Preben Stæhr. Luktpaneler har registrerat att vi kan ta bort 70 – 80 proc av lukten. Resultaten är dessutom synliga, eftersom vi kan se det damm som vi tar bort i vår nya anläggning.

-Tekniken att rena luft med vatten medför en mycket liten förbrukning av energi. Damm som samlas upp kan brytas ned biologiskt.

-Vi utskiljer dammet med hjälp av ett "regnväder" i anläggningen. Det är en komplicerad teknik som vi förenklat och tekniken är patenterad.

5 kronor per slaktsvin

-Investeringen i luftrenare får inte bli för stor och driftskostnaderna får inte bli för höga för att luftrening ska bli intressant för animalieproducenterna, säger Preben. Vi får inte ha högre driftskostnader än fem kronor per slaktsvin, säger han. Det sätter stora krav på tekniken. Det är stora luftmängder som ska behandlas i en svinproduktion och därför är det omöjligt att använda system med hundratals hk för att pressa luften genom filter.

Reningen integreras i ventilations-skorstenen

-Vi erbjuder två sätt att placera luftrenaren, dels genom inbyggnad i stallets utsugnings-skorsten för ventilationsluften, dels genom att hänga en luftrenare i stallet på lämplig plats. I det första alternativet integreras sys-

temet i ventilationsskorstenen. Det damm som tas bort, liksom den lukt som är bunden till dammet, kastas ut från skorstenen och kan därifrån transporteras lång väg.

-De som sett dammet som samlas av luftrenaren har blivit nästan chockade över vad de ser. Vattnet som används för reningen blir helt svart. Smutsig luft måste vara skadlig både för människor och djur och det skulle inte förvåna om hälsostatusen hos djuren kommer att förbättras radikalt i stallar som monterar luftrenare. Det finns många problemstallar som skulle behöva renare luft, säger Preben.

Prototyp nr 7

-Efter två års utvecklingsarbete räknar vi med att serietillverkningen ska börja i vår och därmed marknadsföringen. Just nu testas prototyp nr 7 hos en svinuppfödare och själva tekniken att rena luften är färdig. Det som inte är helt klart är att rena det förorenade vattnet, så det kan recirkuleras helt i systemet. Vi har en viss vattenförbrukning och förlusterna är mellan 5 – 10 procent av det vatten som används.

-Men vi vet hur vattnet ska renas och en biologisk reningsanläggning är sedan december monterad på vår testfarm. Dessutom har flera olika fabrikanter teknik som kan lösa problemet.

7,8 milj dkr i EU-stöd

Utvecklingen av luftrenaren har skett med hjälp av forskare, rådgivare och egna medarbetare, men också med hjälp av ett stöd från EU på 7,8 milj dkr. Det är pengar som går till forskningsinstitutionernas medverkan. Flera universitet, forskningsinstitutioner och även privata företag medverkar i utvecklingsarbetet. Företaget Turbovent har satsat 2 milj dkr i den nya produkten.

Turbovent A/S är ett familjebolag som startades 1971 och fortfarande ägs av Grethe och Preben Stæhr. Omsättningen är 75 milj dkr och exportandelen är 40 proc. I Sverige säljer NOJ Turbovents ventilation. För några år sedan lade Funki ned sin utveckling av ventilationsutrustning och säljer i stället Turbovents produkter.

Att ta bort lukten från svinstallarna är en mycket angelägen uppgift för danska grisuppfödare, som är hårt ansatta av allmänheten och massmedierna. Problemet med närbelägna bostäder i bytebyggelse är väsentligt mycket större i Danmark än i Sverige och dessutom finns det väldigt många fler grisar på en mindre yta än hos oss.

Kan köras när vinden är ofördelaktig

Luftrenaren kan köras konstant, eller styras av vindriktningen. Om vinden blåser mot grannfastigheten, så att grannarna störs av lukten, kan luftrenaren startas automatiskt. Funkis Pigmaster/Pigcenter och Turbovents Farmmaster/Farmcenterdator kan användas för att styra denna funktion.

Den nya luftrenaren kan ses på Agromek hos Turbovent A/S i monter **K-8306**. Där har den namnet Water Drop. Luftrenaren finns även hos Funki Tech A/S, monter **J1-7106**, och har där namnet Funki Air Clean.

Suggtråg pressat i ett stycke

Egebjergs premiärvisar ett nytt fodertråg till sugor i rostfritt stål. Det nya med tråget är att det är pressat av plåt i ett stycke, vilket gör att det inte finns några svetsningar, falsningar eller kanter som kan samla foderrester där bakterier kan växa till sig. Det nya fodertråget är designat till Egebjergs Inn-O-Crate 2003 grisningsbox. Monter **M-9600**.

Egebjergs Inn-O-Crate 2003 är pressad ur en rostfri plåt i ett stycke.

Ny forskningsinstitution i Danmark

1 januari slogs Danmarks Veterinärinstitution (DVI) och Institutet för Födevarerikhet og Ernæring (IFSE) ihop till Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning, DFVF. IFSE har hittills varit en del av Födervaredirektoratet, men läggs nu ihop med DVI för att samla all forskning "från jord till bord" i en institution. Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning (DFVF) blir en ny sektorforskningsinstitution under Födevareministeriet. /Nils

Boxväggarna registrerar grisens vikt

Vägning möjlig i samtliga grisboxar

En helt ny vägningmetod, som ska bli mycket billig, presenteras av Capamo ApS vid Agromek i monter **L-9324**. Vågen består av två plana skikt koppar, t ex 800 x 1000 mm, placerade på eller i boxväggarna. När grisen går i eller genom boxen, registreras vikten.

vägning

-Det finns inga rörliga delar i vågen, som är till 100 procent elektronisk, och elektroniken är billig, säger utvecklingschef Carsten Simonsen. Priset ska bli så lågt att vägningen av grisarna kan ske kontinuerligt i varje enskild slaktsvinsbox. När det blir klart med samarbetspartner kan försäljningen komma igång, kanske redan inom ett par månader.

-Det finns fungerande prototyper som används i försök, så vi ska redan till Agromek visa på de första resultaten från praktiskt bruk, säger Carsten Simonsen.

Med kontinuerlig registrering av grisarnas vikt online, får grisuppfödarna nya möjligheter att optimera produktionsekonomi och att förbättra arbetsmiljön.

Inför utvecklingsarbetet var målet att uppnå en noggrannhet i vägningen på mindre än ett kilo. Hittills visar försöken att noggrannheten redan är nere i ett halvt kilo.

Registrerar grisens vatteninnehåll

-Vanliga vågar väger grisarnas vikt mekaniskt eller elektroniskt. Den här nya vågen består av ett par skikt koppar, som är skyddsmålad med en plast. De båda plattorna finns en på vardera boxväggen. En elektrisk spänning tillförs kopparplåten. När grisen rör sig mellan plattorna registreras en förändring i spänningsfältet mellan plattorna, som utgör en kondensator, förklarar Carsten Simonsen.

-Olika ämnen påverkar en kondensator med sin egna dielektricitetskonstant. Den är 80 för vatten, men under 8 för de flesta fasta ämnen. 80 för vatten gäller oavsett om vattnet finns i en hink, eller fördelat som kroppsvätskor i t ex en gris.

-När en gris passerar eller uppehåller sig mellan plattorna, ändras spänningsfältet. Den ändringen förstärks och riktas och bearbetas i en microcontroller, samt därefter bearbetas ytterligare i en dator, som räknar ut grisens vikt, säger Carsten.

-Vårt vägsystem är en patentanmäld högteknologisk mätcell, som är till 100 procent elektronisk, säger Carsten. Elektroniken är inte dyrbar och av erfarenhet vet vi att elektronik blir mycket billig i långa serier. Inget i utrustningen har rörliga delar som kan utsättas för mekanisk förslitning. Plattorna är plastbehand-

lade och kan rengöras som övriga inventarier i grisboxen.

I framtiden kan vågplattorna ingå som en del i boxmellanväggarna.

Ytterligare optimering

-Automatisk och kontinuerlig registrering av grisarnas vikt ger grisuppfödarna helt nya möjligheter att optimera produktionen. Utfodringen kan ske efter grisens dagliga tillväxt. Det innebär bättre utnyttjande av näringen i fodret, vilket ger oss bättre miljö och ett minimum av läckage av kväve och fosfor.

-Dessutom kan vi undvika stress hos grisen vid vägningen och fler grisar kan levereras till slakt vid optimal vikt. Automatisk vägning av grisarna medför dessutom en förbättring av grissköttarnas arbetsmiljö, vilket kommer att uppskattas mycket, säger Carsten Simonsen.

Endast två medarbetare

Capamo ApS är ett utvecklingsföretag, specialiserat på utveckling av elektroniska och mekaniska lösningar för lantbruket. Företaget grundades i juni 2003 för att genomföra projektet med att utveckla den nya metoden för registrering av grisarnas vikt. Men firmen kan också bidra med idéer och lös-

Vikten registreras när grisen förändrar det elektriska fältet mellan två kopparplåtar.

ningar för den industri som utvecklar teknik till lantbruket.

Capamo har två medarbetare, som också är delägare i företaget. Det är vd Paul Erik Skifter och utvecklingschef Carsten Simonsen. Övriga delägare är Østjysk Innovation A/S från forskarparken i Århus, samt Morten Gregaard, som tillsammans med Paul Erik Skifter och Carsten Simonsen fick idén till den här metoden att väga grisar.

50-liters fermenterare förökar mjölksyrabakterier

Howema i Tyskland har byggt en kompakt liten fermenteringsanläggning, Byferm, som förökar mjölksyrabakterier under kontrollerade förhållanden.

När fermenteringen är klar för den över färdigfermenterade mjölksyrabakterier till blötutfodringsanläggningens blandartank.

fermentering

Fermenteringen pågår kontinuerligt i en behållare på 50 liter, där det löpande tillsätts ett specialutvecklat mjölksyrasubstrat och där temperatur och pH kontrolleras automatiskt.

Vitsen med att fermentera under strikt kontrollerade former är att undgå att svampar och bakterier förökas och få inflytande på grisarnas matsmältning.

Vidare säkras anläggningen att doseringen av fermenterade mjölksyrabakterier är väl definierad. Den nya anläggningen är självfallet en tre-stjärnig nyhet och den presenteras i Agro Products monter **M-9624**.

Med den här anläggningen kan sannolikt

fermenteringstekniken nå nya grupper grisuppfödare med blötutfodringar. De nuvarande anläggningarna har som regel byggts på gårdar med omfattande grisproduktion.

Byferm fermenteringsanläggning uppför ökar mjölksyrabakterier, som sedan förs över till blötutfodringens blandartank.

Rätt utfodring efter ålder och vikt Rätt slaktvikt och köttprocent

*Ett amerikanskt system för sortering och utfodring av slaktsvin premiärvisas på Agromek i monter **M-9624**. Systemet heter Osborne Weight Watcher System och syftar till att samtliga grisar ska utfodras efter både ålder och vikt och slaktas vid optimal slaktvikt och köttprocent.*

slaktsvin

Systemet optimerar utfodringsstrategin så köttprocenten ökas och viktspridningen minimeras. Man arbetar med grupper på upp till 500 grisar. Hela systemet syftar även på att minimera arbetet med sortering och leverans av grisar och att hålla byggnads- och inventariekostnaderna nere.

Grisarna vägs flera gånger dagligen. De vägs när de passerar en genomgångsvåg, The Survey Scale, när de går mellan uppehållsområdet och utfodringsboxen. På vägen sorteras de automatiskt upp i rätt grupp, så de kan utfodras optimalt.

När grisen nått optimal slaktvikt sorteras de automatiskt över till utlastningsboxen. Systemet kan också ge en prognos över hur många grisar som nått rätt slaktvikt om 3, 5, 8, eller 14 dagar.

Slaktgrisarna vägs kontinuerligt och kan nu utfodras efter ålder och vikt och sorteras ut automatiskt när rätt slaktvikt uppnåtts.

Rullgardin till öppna lösdrifter

Turbovent, monter **K-8306**, visar sin nya rullgardin för naturligt ventilerade lösdriftsstallar. Rullgardinen har en drivaxel längst upp, varifrån det med vissa mellanrum är fört stropar ner till gardinens överkant. Vid öppning eller stängning används det både en motor till drivaxeln i toppen, samt en motor till upprullningen av gardinen i botten. Anledningen till detta är att rullgardinen ska hållas stramt och gardinduken slitas minska möjliga.

Rullgardinen från Turbovent drivs med två motorer för att hålla gardinen spänd. Gardinen kan användas i t ex lösdrifter.

FunkiNet Controller övervakar alla stallarna, även på avstånd

Det blir allt vanligare att grisbesättningarna är uppdelade på flera enheter, inte minst vid arrendering eller tillköp av stallar i grannskapet eller på längre avstånd. För att kunna styra, övervaka och samla in data och sammanställa nyckeltal från alla anläggningarna har Funki skapat FunkiNet Controller.

övervakning

Vill du kolla vissa nyckeltal, som foderförbrukning, vattenförbrukning, vikt på grisarna, m m, för samtliga stallar eller anläggningar, står alla databaserna till förfogande genom FunkiNet Controller. Du kan se anläggningen i monter **J1-7106**. Alla

enheter som önskas, kan kopplas samman till ett nätverk, där data samlas upp. Alla styrenheter som är inkopplade till nätverket kan fjärrövervakas och fjärrstyras.

Med FunkiNet Controller kan du importera och exportera data till och från olika managementsystem, t ex Agrosoft och Bedriftslösningen, som är ett par av de vanliga danska systemen, som även finns i Sverige.

Funki har också en översiktsdatabas, FunkiNet Master, som samlar data från grisbesättnings besättningar och egendomar. FunkiNet Controller kan användas som insamlare till denna databas.

Den elektroniska hårdvaran i de enskilda styrningarna kan bestå av upp till sju olika elektroniska moduler, som kan sammansättas så de passar besättningen. Hela nätverket kan också byggas i moduler efter behov. Menyerna på de enskilda styrningarna i FunkiNet är uppbyggt enhetligt, med syftet att säkra största möjliga användarvänlighet.

Stalosan kan strös med maskin

Stalosan Expres är ett nytt koncept, där torrdesinfektionsmedlet Stalosan kan strös ut i boxarna med en strömaskin. Maskinen sprider ut 50 gram Stalosan per kvadratmeter.

Meningen med maskinen är att kunna ge-

ströning

nomföra torrdesinfektion snabbt och med mindre förbrukning av desinfektionsmedel. Nyheten presenteras i monter **K-8206** hos Vitfoss. I Sverige representeras Stalosan av Lactamin.

Tillskottsoder som förbättrar reproduktionen

*Mindre antal spillfoderdagar och omlöpare, samt högre grisningsprocent och kullstorlek. Det är resultat som tillskrivs Fertilin, som är ett dietiskt tillskottsoder till suggor. Scandinavian Agro-Food ApS visar tillskottsodret i monter **J1-7002**.*

reproduktion

Produkten är sammansatt av fem sorters växter, eller delar därav, samt mineraler och aromämnen. Suggan tilldelas 100 gram per dag i fem dagar från avvänjning.

Tillskottsodret förbättrar suggans brunst, stimulerar gula kroppen och antalet avlossade ägg. Vidhäftningen av det befruktade ägget i livmodern blir också bättre.

Resultatet har visat sig bli upp till en gris mer per kull. Försöket är utfört vid veterinäruniversitetet i Wien.

Fertilin tillverkas av Indian Herbs GmbH i Österrike. Nyheten har tilldelats två stjärnor av Agromek.

Mineraler och vitaminer doseras med noggrannhet ner till 1 gram

Noggrannheten är så exakt som ett gram i den nya FunkiNet MicroLic, en anläggning som doserar och blandar flytande vitaminer och mineraler. Den nya anläggningen består av en vågbehållare och en tillhörande underbehållare, som gör det möjligt att överföra flera komponenter från samma grupp ingredienser på en gång och därmed nedbringa blandningstiden.

Vågbehållarna rengörs automatiskt med vatten efter varje vägning av komponenter.

FunkiNet MicroLic kan kommunicera med flera styrningar på nätverket och anläggningen kan framställa mikroblandningar för användning i valfritt antal blandare till både blötfoder och torrfoder. Den nya anläggningen visas i monter **J1-7106** hos Funki Tech.

Flytande vitaminer och mineraler kan doseras med noggrannhet ned till ett gram i FunkiNet MicroLic.

Betongelement till grisningsbox med gummiinläggning och värme

Perstrup premiärvisar ett betongelement till grisningsboxar med delvis spalt. Spalten är gjuten mot en gummi-matris, som ger ett mönster i betongen till skydd så att suggan inte ska halka. Gjutmetoden ger även elementet en hård översida, som ökar hållbarheten. Ytan tål upprepade tvättning med högtryckstvätt.

spaltgolv

I golvelementet finns två ursparningar till gummimattor i de områden där smågrisarna ligger och diar. Gummimattan förhindrar att smågrisarna sliter huden på knäna när de diar, vilket minskar risken för infektioner.

Golvelementet har ingjutna värmeslangar till uppvärmning av smågrisdelen. Värmeslangarna förbinds i gödselkanalen precis under gjutjärnsspalten. Elementet är framställt med ursparningar även för beslag och boxmellanväggar.

Till golvelementet är även utvecklat en speciell krubba, som också integreras i elementet. Perstrup finns i monter **K-8000**.

Den nya foderventilen PSI regleras med tryck och mottryck. Den doserar med stor noggrannhet ned till ett kilo. Returledning behövs inte.

Birk-Dahls Flexkrubba för suggor är gjuten i polyesterbetong och monteras snabbt utan bultar eller gjutning i boxen.

Suggtråg utan monteringsbultar eller gjutning

Ett nytvecklade fodertråg för suggor i grisningsbox visas av Birk-Dahl i monter **L-900**. Tråget har fått namnet Flexkrubba. Den är utförd i gjuten polyesterbetong och har en yta som är lätt att hålla ren.

fodertråg

Fodertråget kan monteras utan användning av bultar och behöver inte gjutas fast. Därmed är det utrymme under alla krubbor. Den är mycket snabb att montera. I trågen finns ingjutna bussningar för montering av drickventil.

Blötutfodring utan returrör

Hovema visar i monter **M-9624** hos Agro Products en blötutfodringsanläggning, där man inte använder returrör. Pipejet, kallas systemet. Man visar också en ny typ av foderventil, PSI.

blötutfodring

Pipejet har en frigående propp i röret, som trycks fram i röret med våtfodret. När foderventilen öppnat och fodret tryckts ut till fodertråget, skjuts proppen tillbaka med hjälp av tryckluft och tar då med sig överskjutande mängd foder tillbaka till blötfodertanken.

Konstruktionen gör det möjligt att använda foder med högre ts och man kan spara vatten. Förhållandet vatten och foder kan vara ända ned till 2,05 i den här anläggningen, mot normalt 2,6.

Den nya foderventilen PSI regleras med tryck och mottryck. Det betyder att den kan dosera med hög noggrannhet ända ned till ett kilo. Den stora noggrannheten gör också att billigare typ av pumpar kan användas, t ex centrifugalpumpar som dessutom är hållbarare än snäckpumpar.

En annan egenskap hos ventilerna är att de stänger långsamt och därmed mer tyst, nästan ljudlöst. Det ger mer ro i stallarna.

Strö som förbättrar miljön i stallarna

Mistral är ett nytt strömedel att använda i grisningsboxar och avvänjningsboxar. Produkten strös i grisningsboxen före, under och efter grisning. Den kan dessutom påföras nyfödda grisar med målet att undgå avkyllning. Samtidigt torkar navelsträngen snabbare, vilket minskar risken för infektioner.

Strömedlet kan även användas i avvänjningsboxar och slaktsvinsboxar, där man kan förvänta mindre stressnivå i samband med flyttning.

Produkten består av lerarter, koraller, alger och tång, samt växtoljor. Den är inte frätande och den är godkänd i EU för användning i ekologiska besättningar. Mistral produceras av Olmix i Frankrike och på Agromek i monter **K-8302** presenteras den av LVK, Lantbrugets Veterinære Konsulenttjäneste.

Lättare att undvika kostnader för fornminnen vid byggnation

Att bygga ett nytt svinstall på mark som kan innehålla fornminnen är ingen höjdare. Inte om man måste betala de arkeologiska utgrävningarna innan bygget får starta. ConTerra ApS visar en utrustning i monter **L-9321**, som kan scanna av marken för bygget och hissa varningsflagg för oväntade byggekostnader.

Systemet ConTerra QuickScan består av en kartläggningsenhet och ett analysprogram. Enheten kopplas till en GPS-mottagare, som

projektering

beräknar position och höjd, och har en sensor som mäter jordens elektriska ledningsförmåga på två djup. Sensorn är monterad på en släde, som endera dras manuellt, eller t ex med en ATV-motorcykel.

Kartläggningen sker med ca 15 mätningar per kvm. Mätdata samlas och analyseras med ett analysprogram, som söker efter plötsliga förändringar av jordtyp och onaturligt plana områden som kan tolkas som att det är ett fornminne på området.

Plastpåse till utspädning och förvaring av sperma

Allt i en Goldenbag, det är en ca 100 ml stor plastpåse för utspädning och förvaring av galtsperma, tills det är dags för seminering. Den sterilt framställda påsen innehåller förtunningsvätska och konserveringsprodukter, samt energi- och näringsvätska till sädescellerna.

semin

Påsen säljs tillsammans med engångsspruta, som används till att placera den önskade mängden galtsperma i påsen. Påsen kan sättas direkt på två olika typer av katetrar för inseminering av suggan.

Den nya påsen för sperma produceras av IMV Technologies i Frankrike och visas av Wind Agro i monter **F-5406**.

Nya system för separation och upparbetning av gödsel

Såväl bioetanol, biogas och gödselmedel tillverkas nu på en anläggning, där gödsel och andra former av biomassa används som råvaror i produktionen. Bland de många nya anläggningar för separation av gödsel och produktion av biogas, som framkommit på senare år, finns minst tre med som väsentliga nyheter på Agromek.

gödselbehandling

Anläggningar för biogas, eller delar till dem, presenteras av 12 av de 610 utställarna. 11 utställare har anläggningar för separation av gödsel och 50 har anläggningar och utrustning för hantering och lagring av gödsel. Ett tema för information hos Dansk Landbruksrådgivning är gödselseparation.

Underlaget för artiklarna om produkter på Agromek kommer dels från Agromeks pressavdelning, dels direkt från de utställande företagen. Vi återkommer med mer info efter utställningen.

Bioetanol genom jäsning

Bränslet bioetanol produceras genom jäsning av gödsel och annan biomassa. Produktionen sker i kombination med produktion av biogas och gödsel i Green Farm Energys miljö- och energianläggning. Etanolproduktionen sker genom att lägga till en modul i biogasanläggningen, vilket är nyheten i år från Green Farm.

I miljö- och energianläggningen sker förbehandlingen av stallgödseln, djupströet, energigrödorna, eller vad man använder, genom en form av tryckkokning. Därmed löses cellulosan upp och ammoniaken samlas in. Biomassan kan därefter jäsas för produktion av etanol.

Ämnen som inte kan jäsas används till produktion av biogas och gödselmedel. Produktionen av etanol och biogas är flexibel, så det går att producera mer etanol under sommaren, när det kan vara problem att få avsättning av biogas och över-skottsvärme.

Utökningen av anläggningen med modul till etanolproduktion är en tre-stjärning nyhet vid Agromek. Green Farm har monter **L-9004**.

Binder lukt och ammoniak

Pioner Farm Fresh är en blandning av mineraler i granulat, som har till uppgift att binda ammoniak och lukt i stallar. Den nya produkten anges kunna reducera koncentrationen av ammoniak från 20 – 30 ppm och ner till 2 – 5 ppm i slaktkycklingstallar. Samma förhållande antas i svinstallar. Produkten finns i monter **K-8018** hos Brøste A/S.

79 % av gödseln utskiljs som klart vatten

Stallgödsel blir i en ny högteknologisk separationsanläggning uppdelad i 15 proc torrsubstans från separation med gödselseparator, 6 proc tjockflytande högkoncentrerad NPK från förångning, samt 79 proc klart vatten som innehåller ca 200 mg kväve per liter. Detta är resultaten från de första laborieförsöken med den nya Ansager AZ High-Tech.

gödselbehandling

Anläggningen kombinerar Ansager Sep-Tech gödselseparator från Ansager Staldrens ApS med en förångningsanläggning typ Low Energy, från Bjørnkjær A/S.

Det kvävehaltiga vattnet från gödselbehandlingen kan vattnas ut på åkrarna, eller användas för rengöring. Men det går att göra vattnet ännu renare, alltså avskilja mer kväve, genom omvänd osmos.

Torrsubstansen uppges vara en bra produkt för produktion av biogas.

Anläggningen kan studeras både i monter **G-4608** hos Ansager Staldrens ApS, och i monter **G-4609** hos Bjørnkjær Maskinfabrik A/S.

Gödseln delas upp genom separering, samt förångning i denna anläggning från Bjørnkjær A/S.

Robust knivsystem på ny självsugande Landia-pump

Landia presenterar en ny gödselpump för traktordrift i monter **K-8212**.

Pumpen är kopplad direkt till en planetväxel, med kraftintag från traktorns kraftöverföringsaxel. Den har också ett system för självsugning.

gödselbehandling

Cirkulationspumpen är dessutom försedd med ett knivsystem, som gör den mer robust mot främmande ämnen än många självsugande pumpar. Landia representeras i Sverige av Svenska Neuero.

Landia typ TPTK är en ny flytgödselpump för traktordrift. Pumpen suger själv och har ett robust knivsystem.

Årets Agromek-utställning 20 - 24 januari är 30-årsjubileum

Agromek är den lantbruksutställning i närområdet som har mest om grisproduktion. Utställningen hålls 20 - 24 januari i Herning, Danmark. I år firar Agromek 30-årsjubileum.

utställning

Utställningsytan är 9,2 hektar under tak

i 15 hallar. 650 utställare visar produkter från 30 länder, bl a ca 200 nyheter. 2003 besöktes utställningen av 81 000 personer från 70 länder.

Som utländsk besökare har du gratis entré. Direkttag till Herning finns från 20 januari från Häsleholm (5 tim, 625 dkr), Lund och Malmö (4 tim, 525 dkr). Mer info finns på www.agromek.dk

Flyg från Arlanda är enklast med Mersk Air till Billund (1 tim 15 min, 3 286 kr), varifrån det går bussar till utställningen. Mer info: www.maersk-air.dk

Optisk fiberwire i torrutfodringar Ny blötutfodring

Hans Højer Staldbyg A/S visar på Agromek en ny typ av fiberwire för torrutfodringar från Daltec. Det är en optisk fiber som utvändigt försetts med en skyddande termoplast. Den optiska fibern har tio gånger större dragstyrka än kända stålwirar. Samtidigt ger den mindre friktion i hörnen på torrutfodringarna. Finns till system med 50 och 63 mm.

företagsnytt

Hans Højer Staldbyg A/S bytte 1 december namn till Hans Højer Farm Tech A/S. Namnändringen beror på att företagets inriktning mer och mer inriktas på stallutrustning och mekanisering, från att tidigare sysslat med totalentreprenader.

Fancoms blötutfodring, här datorenheten, ska marknadsföras av Hans Højer Farm Tech, och även Stallsystem i Dalby.

Agenturen för Fancom

En orsak till detta är bl a att företaget fått generalagenturen för holländska Fancom. Fancom är framför allt duktiga på ventilation, blötutfodringar och pc-styrningar.

Vi återkommer efter Agromek med en artikel om blötutfodringen, som även Stallsystem i Dalby ska marknadsföra i Sverige. De nya produkterna, liksom Stallsystems personal, finns i monter **K-8110**.

Jyden Bur visar nytt sinsuggbås

Jyden Bur visar en nytt sinsuggbås vid Agromek i monter **L-9204**. Det har en nytt stängningssystem, som är robust men lätt för suggorna att öppna när de ska gå in. När suggorna ska semineras är det lätt att låsa de enskilda båsarna och likaså är det lätt att låsa upp alla båsarna i raden.

sinsuggbås

Ingen sugga kan komma in i en stängd box och de kan inte vända sig i bålet och därmed skada sig själv eller inredningen.

Jyden visar även en ny grisningsbox och en ny dörr till klimatboxar.

Mer rostfritt och mer plast i svininredningarna är den genomgående tendensen i Jydens stallinventarier.

**Läs mer från
Agromek
i nästa nummer!**

SM 140 "Bra i magen" pulver

**Förebygger tarmproblem
Ökad tillväxt
Ökad lönsamhet**

Försäljning

Kurt-Holger Eriksson

Tel 0430-308 07, 0708-305 949

Fax 0430-305 94

TERRA NOVA®

TerraNova Svenska AB

Box 34, 730 40 Kolbäck
Tel 0220-37 410 Fax 0220-37 411

Gödselramp kan stängas i sektioner

De flesta åkrar är inte lika breda i båda ändar. Tvärt om, kilar är det vanliga och därmed blir gödsling, sådd och sprutning dubblerad, med ökad förbrukning insatsvaror, men också liggsäd. Stallgödselpridning är inget undantag, men nu bygger Kimadan släpslangsramperna så att även de kan stängas av i sektioner med enkla knapptryckningar från traktorhytten.

gödselspridning

Problemet med dubbelgödsling ökar, ju större spridarramperna blir. Kimadans 20-metersramp är uppdelad i fem sektioner och spridningsbredden kan alltså begränsas stegvis med 4 meter.

-En av de stora uppgifterna var att få datorn att säkra så det även vid avstängning av en eller flera delar av rampen sprids lika stor mängd gödsel från de öppna sektionerna, säger Ove Mikkelsen, Kimadan.

-För maskinstationer och lantbrukare som samverkar om utrustningen för gödselspridningen gäller också att anpassa spridarrampen till de olika gårdarnas bredder på så maskinen. Vid gödsling av växande gröda, vill man helst använda sprutspåren. För att klara olika arbetsbredder har man tidigare flyttat om slangarna, så gödseln går i retur till tunnan. Nu kan traktorföraren ställa in arbetsbredden från traktorhytten och har samtidigt full kontroll på vilken arbetsbredd som används vid tillfället genom att titta på datorns display.

Dubbelspridning av gödsel kan undvikas med avstängbara sektioner till släpslangarna. Ove Mikkelsen med sin Kimasections-controller, som gör det möjligt att ställa spridningsbredden från traktorhytten.

Omrörare för bönder i samverkan

Animalieproducenter som samarbetar, eller anlitar maskinstation, tänker ofta på riskerna att smitta kan föras över från en gård till en annan. Det gör man även ibland när det gäller omrörare för gödsel, som är en maskin som med fördel kan användas av många animalieproducenter i samverkan eller lejas från maskinhållare. Kimadan Multimixer är en omrörare som försetts med en påbyggd högtryckstvätt, som gör ren omröraren när den flyttas från brunnen.

omrörare

Omröraren är försedd med en hydraulisk högtryckstvätt, så att tvättningen kan utföras över gödselbrunnen. Fyra högtrycksdysor är utplacerade på omröraren, så att rengöringen sker effektivt. Det finns även slangrulle och vattentank monterad på omröraren. Rengöringsanläggningen kan användas manuellt, eller automatiskt efter omröring, och den kan även användas för desinfektering.

Kimadans Multimixer kan ses i monter **G-4716**.

Kimadan Multimixer gödselomrörare är försedd med högtryckstvätt som rengör de delar som varit i kontakt med gödseln.

Datorn kan fö utvidgas till anpassad gödsling till fältens avkastning. Delar av fältet som inte svarar på gödslingen, kan tillföras mindre näring. GPS-anläggningen kan även användas för att anlägga spår, automatisk styrning, m m.

-Om en kil på fältet har 70 graders vinkel, dubbelsprider en slangbom på 20 meter 73 kvadratmeter. Med möjlighet att stänga sektionerna kommer vi ned till 14,5 kvadratmeter. Det är en betydande minskning av arealen där liggsäd riskeras.

-Inställningen av arbetsbredden sker med en liten hydraulisk cylinder på varje sida av skottet på fördelaren. Danfoss har utvecklat utrustningen för styrningen, som måste ske med hög precision. Endast ett par centiliter olja räcker för att styrningen ska ändra

Separation av försurad stallgödsel

NoNPK heter en gödselsepareringsanläggning för behandling av försurad gödsel från försurningsanläggningen för gödsel NH₄⁺, som Staring Maskinfabrik A/S presenterade redan vid förra årets Agromek. Den vidareutvecklade anläggningen visas i monter **G-4806**.

gödselbehandling

-Vi har dokumenterat, säger man vid Staring Maskinfabrik A/S, att mängden ammoniak från stallar, gödselbehållare och även vid spridningen av gödseln, reduceras med minst 75 proc. Den försurade gödseln får bli tillsatt flockningsmedel, innan den separeras mekaniskt. Vattnet från separationen förs därefter genom ett biokemiskt filter, där huvudparten av det resterande kvävet, samt kalium, filtreras ifrån. Det blir 0,25 proc kväve, plus kalium, kvar i vattnet. Dessa rester kan också skiljas bort i en annan process.

Det renade vattnet kan återanvändas i processen, eller användas till vattning på åkrarna. Den frånseparerade och näringsrika torra fraktionen används som gödning.

NoNPK är en gödselsepareringsanläggning till behandling av den försurade gödseln från försurningsanläggningen NH₄⁺.

kurs. Den elektroniska styrpulpeten är också ny, men den nya utrustningen passar till de gödselfördelare av samma typ som vi tidigare levererat. Utrustningen går således att eftermontera.

Kimadan är ett familjeföretag med Ove Mikkelsen och en son och en dotter som delägare och ledare för 42 medarbetare och dessutom ett antal fasta underleverantörer. Omsättningen är 60 miljoner dkr och exportandelen 20 proc, bl a till Sverige. Ove driver även lantbruk med animalieproduktion, amkor. Gödselspridningen sköter han gärna själv.

-Det är det enda sättet, varpå jag kan se om grejerna duger, säger han.

Rampen med avstängbara sektioner kan ses i monter **G-4716**.

Foderantibiotikaersättning från Finska Foder

Progut Farm är en sam-mansatt kolhydratprodukt, som härstammar från bryggerijäst. Den stimulerar immuniteten i själva tarmen och hjälper till att bekämpa infektioner som förorsakats av bakterier och parasiter.

foder

Produkten presenteras av Finska Foder i monter **K-8014**. Med Progut Farm till suggorna, ökar mängden IgA i mjölk och smågrisarna får bättre immunoglo-

bulinförsvaret mot sjukdomar. Det fungerar även till kalvar och fjäderfä.

Fäster inte på tarmslemhinnan

Produkten medverkar till att patogena E colibakterier och salmonellabakterier såsom enteritidis, infantis och typhimurium sätter sig fast på tarmslemhinnan direkt efter fodring.

Djur i antibiotikafri produktion som får en foderblandning innehållande Progut Farm har färre tarmproblem och bättre tillväxt, säger man vid Finska Foder.

Rekommenderad användning är till sugor är två veckor före

Fordonsvåg F12000

Fordonsvågen F12000 används inom lantbruk, återvinning, industri, etc. Du kör bara sakta över vågen och efter 10 sekunder skrivs en komplett vågsedel ut, där totalvikt, datum och tid framgår.

Enkel att montera. Svensktillverkad. Prisivärd.

PROFILVÅGEN

Vågar, automatik, handdatorer är vår specialitet!

info@profilvagen.se www.profilvagen.se
Dalporten 6, 781 95 Borlänge Tel 0243-23 14 90 Fax 0243-23 14 89

grisning och under hela digivningsperioden. Smågrisar i minst två veckor före avvänjning och 3 – 5 veckor efter avvänjning.

Till slaktgrisar är rekommendationen 1 – 2 veckor från början av växtperioden och i stress-situationer.

Produktguide/Servicekupong Gris

Jag önskar att följande företag lämnar mer information direkt till mig, stryk under eller kryssa för:

Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida	Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida
☐ A				☐ Inomgårdsmekanisering	utrustn. tillbeh.	Siko	15
☐ Avelsdjur		Avelspoolen	2	☐ Inredningar	PanelTech	Stallsystem	7
☐ B				☐ Inredningar	plast-, rostfritt	Groba	9
☐ Betongprodukter		Simia	21	☐ Inredningar	repsatser	AIS/AvestaPolarit	17
☐ Byggmaterial	lättklinker	Groba	9	☐ Inredningar	rostfria, plast	AIS/AvestaPolarit	17
☐ Byggnation	djurstallar	Stallbyggen	7	☐ Inredningar	sugg-, slaktsvin-	Jyden	9
☐ Byggnation	ritningar	Groba	9	☐ Inredningar		Funki AB/NOJ	19
☐ Byggnation	stallbyggnader, rådgivning	EG Bygg AB	11	☐ Inredningar		Siko	15
☐ Byggnation		Ydre-Grinden	21	☐ Inredningar		Stallbyggen	7
☐ D				☐ J		Ydre-Grinden	21
☐ Dammbekämpning	Blötlägg. kylning	Ergo Miljö	11	☐ Järnpreparat	FerVital	Agri Syd Center Gross	32
☐ Dammsugare		Gerni	2	☐ Järnpreparat	injektion, Gleptosil	Pharmacia	13
☐ Desinfektionsmedel	torr-, Staldren	Foder & Spann	7	☐ Järnpreparat	injektion, Pigeron	Lövens Läkemedel	32
☐ Doserare	Dosmatic	Trädgårdsteknik	32	☐ Järnpreparat	injektion, Ursoferran	Vetpharma	17
☐ E				☐ Järnpreparat	torv, Gristorw	Södra Århults Torv	1
☐ Elkraftverk	traktor-, Green Power	Energi-Teknik	9	☐ K			
☐ Elverk	mobila, traktordrivna	Kvånums Järn	9	☐ Krossar	reservdelar, Skiold	Rotage	19
☐ F				☐ Krossar		Funki AB/NOJ	19
☐ Flugbekämpning	biologisk	Rov-flugan	32	☐ Kvarnar	reservdelar, Skiold	Rotage	19
☐ Foderautomater	ad lib, Turbomat, m m	Groba	9	☐ Kvarnar		Funki AB/NOJ	19
☐ Foderkomplement	biologiska	TerraNova	27	☐ L			
☐ Foderkomplement		Linkan	11	☐ Larmanläggningar		Skov	5
☐ Fodertillskott	Orego-Stim	Ecopharm	32	☐ M			
☐ Foder	premixer	Kvarnbyfoder	13	☐ Managementprogram	Info Matic	Skov	5
☐ Frilandshyddor		A-Hytten	7	☐ Mjölkpulver	till smågrisar	Modern By-Products	5
☐ G				☐ O			
☐ Gödselspridare	matarslangsystem	Astimac	7	☐ Ommrörare		Astimac	7
☐ Gödsel	Urea	Modern By-Products	5	☐ Omrörare	rostfria	Fribergs	19
☐ H				☐ P			
☐ Halmskärare	hydraulisk	Skogaby Stallmiljö	9	☐ Projektering	ritning	Ydre-Grinden	21
☐ Hydraulcylindrar		LR-System	2	☐ Pumpar	-gödsel,	Astimac	7
☐ Hygienförbättrare	Boxnytta	Södra Århults Torv	1	☐ R			
☐ Högtryckstvättar	mobila, stationära	Gerni	2	☐ Ryggspurtor	batteridrivna	Trädgårdsteknik	9
☐ I				☐ Rådgivning		KLS	13
☐ Information	webb, internet	Agriprim	11				

Ny produktionsuppföljning – nu med KUB-värde!

-Piggforanalysen är inom vissa delar av Sverige ett känt begrepp. En enkel produktionsanalys som finns både som en pappersvariant eller den något modernare dataversionen. Nu tar vi ett steg till och lanserar en ny Piggforanalys som är internetbaserad, säger Malin Slättermann, Lantmännen.

ekonomianalys

-Hittills har foderutbytet varit en av de viktigaste parametrarna att mäta. Tyvärr påverkas det av insättningsvikt och slaktvikt. I nya

Piggforanalysen har vi infört ett nytt produktionsmått – KUB värde. KUB står för Korrigerat UtByte. Vi korregerar foderutbytet i den enskilda produktionsanalysen till insättningsvikt (30 kg) och vikt vid slakt (115 kg). Det gör KUB-värdet till det bästa enskilda produktionsmåttet när man vill jämföra mellan omgångar eller mellan gårdar.

Bör locka fler användare

-Tyvärr används inte produktionsuppföljning i alla slaktsvinsbesättningar, säger hon. Vi hoppas att detta ska vara ett bra och framför allt enkelt alternativ till de system som redan finns på marknaden. Förhoppningsvis kan det locka fler till att börja använda produktionsanalys som ett arbetsredskap i sin slaktsvinsproduktion. Programmet har

Svenska utställare vid årets Agromek

Bland svenska utställare på Agromek, med egna montrar, kan nämnas Mafa D-3400, UBA K-8132, AgriScandi G-4702, AquaGlobe L-9408, Hållstorps säteri C-2718, Jalmarsons J1-7200, Kellfri Försäljning KB C-2732, Kvarnbyfoder K-8020, Malco AB A1-1118, Farma Norden AB C-2600, Moholms Maskiner C-2804, Vredestein Däck AB C-2806, Vestfalia Surge Sweden AB F-5214.

Ny flakväxlare

AgriScandi har meddelat en nyhet, som är Metsjös nya flakväxlare på 11 ton MidiFlex.

tagits fram i ett samarbete med Nib programmering. Lantmännens Piggforsäljare kan berätta mer.

Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida	Produkt/tjänst	Mer info	Företag	Sida
☐ S				☐ Utfodringar		Stallbyggen	7
☐ Semin		Avelspoolen	2	☐ Utgödslingar	skrap/hydraulisk	Harry Johanssons	9
☐ Separering	gödsel-	Svenska Neuero	31	☐ Utgödslingar	Tuna	Tuna	5
☐ Silor	foder	Stallbyggen	7	☐ Utgödslingar		Siko	15
☐ Silor	glasfiber med cyklon	Rotage	19	☐ Utgödslingar		Stallbyggen	7
☐ Skyddsutrustning	andningsmask	Groba	9	☐ Utgödslingar		LR-System	2
☐ Slaktmognadsmätare	Värde mätaren	Pigliner	32	☐ Utgödslingar		Simia	21
☐ Slakt		Ginsten Slakteri	32	☐ Utgödslingar		Ydre-Grinden	21
☐ Slakt		Skövde Slakteri AB	19	☐ V			
☐ Slakt		Dalsjöfors Slakteri	7	☐ Vatten till grisar	kopp, Drick-O-Mat	Groba	9
☐ Slakt		KLS	13	☐ Vatten till grisar	ventiler, skålar	jalmarson	9
☐ Slakt		SLP	32	☐ Ventilationstvätt		Ergo Miljö	11
☐ Slakt		Sydskött	7	☐ Ventilation	fläktar	Animek	11
☐ Smågrisar		Swedish Meats	2	☐ Ventilation	undertryck, neutral, m fl	Skov	5
☐ Smågrisfoder	mjölkpulver	Modern By-Products	5	☐ Ventilation		Funki AB/NOJ	19
☐ Spalt	betong-	Stallbyggen	7	☐ Ventilation		Siko	15
☐ Spalt	plast-, MIK	Stallsystem	7	☐ Ventilation		Stallbyggen	7
☐ Spalt		Ydre-Grinden	21	☐ Ventilation		Simia	21
☐ Stalltillbehör	katalog	Bole	7	☐ Ventilation		Stallsystem	7
☐ Strömedel	torv	Råsjö Torv	17	☐ Ventilation		Ydre-Grinden	21
☐ Stålbbyggnader		LR-System	2	☐ Vagnar	fordonsvåg	Profilvågen	29
☐ T							
☐ Transportörer	Flex 90, System 100	Rotage	19				
☐ Transportörer	Syssem 100 A	Rotage	19				
☐ Tvättrobot	Clever Cleaner	Ramsta Robotics	5				
☐ U							
☐ Utfodringar	blöt-, torr	Ydre-Grinden	21				
☐ Utfodringar	blöt-	NOJ Serviceverkstad	3				
☐ Utfodringar	Daltec	Stallsystem	7				
☐ Utfodringar	torr, blöt	Funki AB/NOJ	19				
☐ Utfodringar	torr-	Simia	21				

Jag vill prenumerera på GRIS t o m 2004

☐ 190 kr inkl moms 10,75 kr.

Jag vill ha info från olika företag om:

Namn/företag

Adress

Postadress

Tel Fax

E-mail

☐ Äger ☐ är anställd på gård med ____ suggor, ____ slaktsvinsplatser. ☐ Är rådgivare, ☐ annat _____

Uthvicka gärna dina önskemål på ledigt utrymme av servicekupongen!

Tidningen

GRIS

Svarsförsändelse

Kontonr 18274019

S-692 93 KUMLA

Sverige

Frankeras ej.

Mottagaren betalar portot

Danish Crown anklagas för dålig rengöring och slakterihygien

Danish Crown har under de senaste två veckorna varit uthängt i medierna med mycket allvarliga anklagelser om hygien i slakterierna, som kan påverka förtroende för företaget och därmed förtroendet för danskt kött. Det började med att danska TV2 och EkstraBladet publicerade bespyllningar för dålig rengöring i ett slakteri.

danskt kött

Andre medier hängde på och lantbrukspressen i Danmark har nya artiklar om skandalen varje dag. Även Expressen i Sverige har uppmärksammat anklagelserna. Både Danish Crown och städföretaget ISS förnekar anklagelserna frenetiskt både i medierna och på hemsidan. Man hotar även att stämma TV2 för förtal.

Det började med att en f.d. (avskedad) hygieninspektör vid ett slakteri nattetid videofilmade vad som uppges är dåligt rengjorda maskiner och lokaler. Danish Crown tillbakavisar kritiken och säger att videon är ett falsarium, eftersom den spelats in på natten innan rengöringen är avslutad. Andra anställda för städningen inom ISS späder dock på kritiken och säger sig ha bluffat med hygienprover för att visa cheferna att rengöringen varit bättre än i verkligheten. Rätt eller fel, skadan är redan skedd.

Fødevaredirektoratet, som lyder under Fødevareministeriet och därmed jordbruks- och livsmedelsministern har reagerat med att nattetid i en samordnad aktion utsätta 17 större slakterier för oanmälda kontrollbesök av hälsoinspektörer. Resultatet har sammanställts i en rapport, som lagts ut på internet. Rapporten var i huvudsak ok, men en del inspektörer var inte helt nöjda med rengöringen och det finns detaljer i rapporten som kan leda till efterräkningar och krav på skärpta rutiner. Rapporten har inte lugnat kritiken. Fødevareminister Mariann Fischer Boel, säger att hon är nöjd med resultatet, men ska ta tag i bristerna.

Gamla synder i dagern

Som en följd av kritiken har även gamla hygienrelaterade synder bubblat upp till ytan, bl.a. Danish Crowns svårigheter att komma till rätta med salmonellaproblem i slakteriet i Odense. Dessa problem erkänner Danish Crown i ett pressmeddelande.

-Det är korrekt att slakteriet i Odense är under myndigheternas skärpta övervakning som följd av förekomsten av för hög frekvens salmonella, säger man.

-Danska veterinärmyndigheter har som krav, att max 2,2 % av de uttagna proverna må vara salmonellapositiva. På slakteriet i Odense har genomsnittet de sista 12 månaderna varit 2,7 %. Genomsnittet i de danska slakterierna ligger på ca 1,7 %, skriver man i pressmeddelandet.

-Man ska dock inte sätta likhetstecken mellan salmonellaförekomst och hygien eller rengöringsstandard, framhåller man.

Kommentar: Beträffande salmonellastatusen i danska slakterier, jämför de svenska nollkraven och betänk de kostnader på ca 200 mkr som salmonellasmittan i foder i Östergötland kostade att utrota under fjolåret. /LG

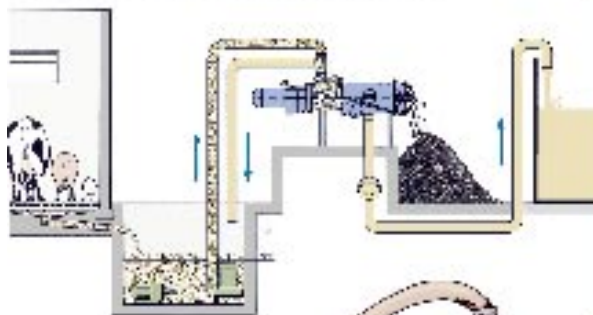
ICA skärper kontrollen

ICA fruktar för att svenska konsumenterna inte vill köpa danskt griskött, som en följd av debatten om bristande hygien och salmonella i danska slakterier.

-Danish Crown har varit vår bästa leverantör. Vi ser mycket allvarligt på saken och ska skärpa vår egen kontroll på produkterna, säger en inköpschef vid ICA i Berlinske Tidende.

-Jag tror inte svenska konsumenterna kommer att reagera, säger kvalitetschef Rolf Brattström, Coop Sverige, som köper Tulips produkter. /LG

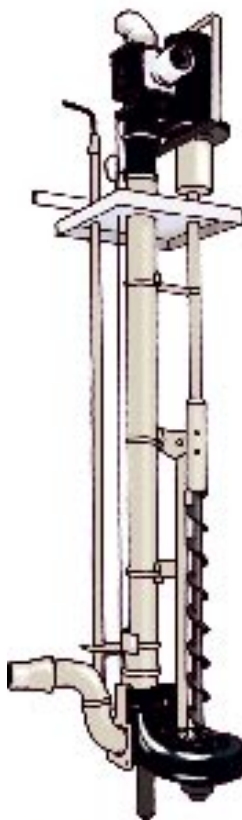
Rätt gödselhantering ger klirr i kassan!

FAN är marknadens effektivaste gödselseparator. Den är lätt att installera och passar de flesta gödselsystem.

Fan separerar vått från torrt.
Enkelt, effektivt och nästan luktfritt!

Byt till LANDIA, om din pump har problem med halm, tjock gödsel eller långa transporter. LANDIAS patenterade knivsystem säkrar funktionen även vid mycket hög torrsubstans.

Gödselhantering får inte bli ett skitjobb!

SVENSKA
NEUERO

Svenska Neuero AB
Tel: 046-24 96 30
Fax: 046-24 95 23
info@svenskaneuero.se
www.svenskaneuero.se

Posttidning A

PI 6479, S-692 93 Kumla

Järnstark start i livet med

FerVital+

Ätjäm, ges som enda järntillskott till smågrisar

- ✓ Täcker järnbehovet till 100%
- ✓ Tillför vitaminer
- ✓ Förebygger diarréer
- ✓ Lägre dödlighet/färre ledsjukdomar
- ✓ Lätt och naturligt utan injektioner

Agri Syd Center Gross AB

0431-20802 • 0708-761715 • www.agrisyd.se

Tillverkare Biofiber Damino • Danmark

SOJALL GÖDSELPULVER Med garanti

Ladugårdsinrede i Jung AB

535 92 Kvånum

Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19

SLP

Box 844
251 08 Helsingborg
Tel 042-17 54 00
Telefax 042-17 54 43

Bättre bedömning av
slaktmognad med

VÄRDEMÄTAREN™

Beställ den hos PIGLINER
Annebergs Gård, 661 92 SÄFFLE
Tel 0533-181 31 Fax 181 21 Mobil 070-678 17 71

www.pigliner.com

BIOLOGISK FLUGBEKÄMPNING

ROV FLUGAN

J Dahlqvist Maskin AB
Tel 0435-191 91 Fax 0435-191 93
www.dahlqvistmaskin.se

DOSMATIC

som doserar det mesta
av t ex
näring-vitaminer-medicin
och desinfektionsmedel.
Service & reservdelar

TRÄDGÅRDSSTEKNIK

Varalöv 262 96 ÄNGELHOLM
Tel:0431-222 90 Fax:0431-222 70

GRISPRODUCENTER i HALLAND!

Grisar från Halland uppfyller vår målsättning om korta gristransporter för bästa djuromsorg och miljö

Anmäl dina grisar till oss!

Vi har marknadens bästa avräkningspriser

AB GINSTEN SLAKTERI, Harplinge Tel 035-171 600, 070-594 82 72

Uppfödarens säkra val av injektionsjärn till oss!

100 mg/ml, förpackningar: 50 ml, 5X50 ml, 10X100 ml.
200 mg/ml, förpackningar: 5X100 ml, 10X100 ml.

Pigeron[®] vet.

injektionsjärn till smågrisar
ad us vet.
- för ekonomisk behandling

Pigeron vet finns i glasflaska 100 mg/ml och i praktisk plastflaska 200 mg/ml.

LEO Animal Health
Box 404 • 201 24 Malmö • Tfn 040-35 22 00 • Fax 040-611 94 08

Med OREGO-STIM är smågrisarna friska och har god aptit

OREGO-STIM[®] fodertillskott

Ecopharm of Sweden, Pipersgatan 32, 112 28 Stockholm
Tel/fax 08-650 18 88 Mobil 070-453 56 68
ecopharm@ecopharm-sweden.com